

**HEMŞİRELERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME VE
ÖZNEL MUTLULUK DÜZEYLERİ
ARASINDAKİ İLİŞKİ**

Tuğçe KABAK
Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı

Tez Danışmanı
Doç. Dr. Afife YURTTAŞ

Yüksek Lisans Tezi -2021

**T.C.
ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ**

HEMŞİRELERİN YAŞAM BOYU ÖĞRENME VE ÖZNEL MUTLULUK DÜZEYLERİ ARASINDAKİ İLİŞKİ

Tuğçe KABAK

**Hemşirelik Esasları Anabilim Dalı
Yüksek Lisans Tezi**

**Tez Danışmanı
Doç. Dr. Afife YURTTAŞ**

**ERZURUM
2021**

İÇİNDEKİLER

İÇİNDEKİLER	I
TEŞEKKÜR	III
ÖZET	IV
ABSTRACT.....	V
SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ	VI
TABLolar DİZİNİ.....	VII
1. GİRİŞ	1
2. GENEL BİLGİLER.....	5
2.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Tanımı	5
2.1.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Önemi ve Amacı	6
2.1.2. Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri	8
2.1.3. Yaşam Boyu Öğrenen Kişilerin Özellikleri.....	10
2.1.4. Yaşam Boyu Öğrenme ve Hemşirelik	11
2.2. Öznel Mutluluğun Tanımı ve Önemi.....	12
2.2.1. Öznel Mutluluğu Etkileyen Faktörler	13
2.2.2. Öznel Mutluluk ve Hemşirelik	15
3. MATERYAL VE METOT.....	17
3.1. Araştırmanın Türü ve Amacı	17
3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman	17
3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi.....	17
3.4. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları	17
3.4.1. Tanıtıcı Bilgi Formu	17
3.4.2. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği	17
3.4.3. Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği)	18

3.5. Verilerin Toplanması	19
3.6. Verilerin Değerlendirilmesi	19
3.7. Araştırmanın Etik Boyutu	19
3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları	20
4. BULGULAR.....	21
5. TARTIŞMA.....	33
6. SONUÇ VE ÖNERİLER.....	42
KAYNAKLAR	44
EKLER	59
EK-1. ÖZGEÇMİŞ	59
EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU	60
EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU	61
EK-4. KURUM İZNİ	62
EK-5. ÖLÇEK KULLANIM İZİNLERİ	63
EK-6. TANITICI BİLGİ FORMU	64
EK-7. YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİM ÖLÇEĞİ(YBÖEÖ).....	65
EK-8. OXFORD MUTLULUK ÖLÇEĞİ (ÖZNEL İYİLİK ALGISI ÖLÇEĞİ) ..	67
EK-9. GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMİŞ OLUR FORMU	69

TEŞEKKÜR

Yüksek lisans eğitimim ve tez çalışmamın her aşamasında özveri ve hoşgörüsüyle beni cesaretlendiren, değerli bilgi ve katkılarıyla desteğini her zaman hissettiğim danışmanım Sayın Doç. Dr. Afife YURTTAŞ'a en derin saygı ve şükranlarımı sunarım.

Tez savunma sınavı jüri üyeliğinde değerli görüş ve önerileri için Sayın Dr. Öğr. Arzu KARABAĞ AYDIN ile Sayın Dr. Öğr. Üyesi Meltem ŞİRİN GÖK'e, yüksek lisans tezimde desteklerini esirgemeyen, verilerimin istatistiksel analizlerini yapmamda bana yardımcı olan Sayın Öğr. Gör. Metin YILDIZ'a, tez araştırmamda değerli zamanlarını bana ayıran, bu süreçte beni yalnız bırakmayan, pandeminin kahramanları çok değerli hemşire arkadaşlarıma, eğitim hayatım boyunca bana destek olan, benim için hayatı anlamlı kılan ve her zaman bana inançla bakan çok değerli annem, babam ve varlıklarına şükrettiğim, yaşantımın en kıymetlileri kardeşlerime sonsuz saygı ve teşekkürlerimi sunarım.

Tuğçe KABAK

ÖZET

Hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme ve Öznel Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki

Amaç: Bu araştırma, hemşirelerin yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi amacıyla yürütüldü.

Materyal ve Metot: Tanımlayıcı ve ilişki arayıcı nitelikte olan araştırma, Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde Haziran-Aralık 2020 tarihleri arasında yapıldı. Araştırmanın evreni; hastanede çalışan 262 hemşire oluşturdu. Araştırmada herhangi bir örnekleme yöntemi yapılmadan, evrenini %84,73 ulaşıldı. Araştırmaya gönüllü katılım gösteren 222 hemşire dâhil edildi. Veriler, “Tanıtıcı Bilgi Formu”, “Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği” ve “Oxford Mutluluk Ölçeği” kullanılarak toplandı. Verilerin değerlendirilmesinde t-testi, anova ve pearson korelasyon testi kullanıldı.

Bulgular: Çalışmaya katılan hemşirelere ilişkin değişkenler incelenmiş ve hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalamasının (64.74 ± 23.69) orta düzeye yakın olduğu, OMÖ toplam puanı (92.78 ± 15.04) orta düzeyde olduğu belirlendi. Hemşirelerin ile medeni durum, çalıştığı bölüm ve kişiliğini tanımlama durumu göre OMÖ toplam puan ortalamaları arasında istatistiksel olarak anlamlı fark olduğu belirlendi ($p < 0.05$). Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu puan ortalaması ile eğitim durumu, şu anda çalıştığı üniteye çalışma süresi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasında anlamlı fark olduğu saptandı ($p < 0.05$). Hemşirelerin YBÖEÖ puanları ve OMÖ puanları arasında negatif yönlü zayıf ilişki olduğu belirlendi ($r = -.380$, $p < 0.05$).

Sonuç: Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile öznel mutluluk düzeyleri arasında pozitif yönlü zayıf ilişki olduğu saptandı. Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri artarken öznel mutluluk düzeylerinin arttığı belirlendi.

Anahtar Kelimeler: Hemşirelik, öznel mutluluk, yaşam boyu öğrenme.

ABSTRACT

The Relationship Between Nurses' Lifelong Learning and Subjective Happiness Levels

Aim: This study was conducted to determine the relationship between nurses' lifelong learning and subjective happiness levels.

Material and method: The descriptive and correlation-seeking research was conducted at Ağrı Training and Research Hospital between June and December 2020. The universe of the research; consisted of 262 nurses working at the hospital. In the study, 84.73% of the population was reached without any sampling method. 222 nurses who voluntarily participated in the study were included. Data were collected using the “Descriptive Information Form”, “Lifelong Learning Tendency Scale” and “Oxford Happiness Scale”. T-test, anova and pearson correlation tests were used to evaluate the data.

Results: The variables related to the nurses participating in the study were examined and it was determined that the total mean score of the nurses' LLTS (64.74 ± 23.69) was close to the middle level, and the total score of the OHS (92.78 ± 15.04) was moderate. It was determined that there was a statistically significant difference between the mean scores of the nurses according to their marital status, the department they worked in, and their personality definition ($p < 0.05$). It was determined that there was a significant difference between nurses' average score of perseverance sub-dimension, which is one of the sub-dimensions, and educational status, duration of work in the unit they are currently working in, artistic and scientific hobbies that they are interested in, and how they describe their personality ($p < 0.05$). It was determined that there was a weak negative correlation between the nurses' LLTS scores and OHS scores ($r = -.380$, $p < 0.05$).

Conclusion: It was determined that there was a weak positive correlation between nurses' lifelong learning tendencies and subjective happiness levels. It was determined that while the lifelong learning tendencies of the nurses increased, their subjective happiness levels increased.

Key Words: Lifelong learning, nursing, subjective happiness.

SİMGELER VE KISALTMALAR DİZİNİ

LLTS	:	Lifelong Learning Tendencies Scale
MEB	:	Milli Eğitim Bakanlığı
OHS	:	Oxford Happiness Scale
OMÖ	:	Oxford Mutluluk Ölçeği
ÖİAÖ	:	Öznel İyilik Algısı Ölçeği
YBÖ	:	Yaşam Boyu Öğrenme
YBÖE	:	Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi
YBÖEÖ	:	Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimi Ölçeği

TABLÖLAR DİZİNİ

<u>Tablo No</u>	<u>Sayfa No</u>
Tablo 4.1. Araştırmaya Katılmayı Kabul Eden Hemşirelerin Tanıtıcı Özellikleri	21
Tablo 4.2. Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puan Ortalamaları Dağılımı	23
Tablo 4.3. Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam Puan Ortalaması ve Alt Boyut Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	27
Tablo 4.4. Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) Toplam Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması	30
Tablo 4.5. Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam Puan ve Ölçek Alt Boyutlarının Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki	32

1. GİRİŞ

Profesyonel kimliğin temelinde YBÖ' nün gerekli olduğunu vurgulayan ve buna inanan mesleklerden biri de hemşireliktir.^{1, 2} Çağımızın temel değerlerinden biri değişim, diğeri ise bilgidir. Ayrıca bilgi mesleki bir güçtür. Mevcut teknoloji, bilgiler ve meslekler, yaşam için gerekli beceriler ve insan gücünün özellikleri durmaksızın değişmektedir.¹ Profesyonel sağlık disiplinlerinin önemli bir üyesi olan hemşireler alanlarındaki sosyal, medikal, teknolojik değişim ve gelişimleri takip etmek zorundadır. Çünkü sağlık sistemi bu değişimlere uyum sağlayabilen, mücadele edebilen ve etkin bireyselleştirilmiş bakımı verebilen hemşireleri gerektirmektedir.^{1, 3} Bundan dolayı meslek üyelerinin öğrenmeyi öğrenme yetilerini kazanması, öğrenmeyi yaşamının bir bölümü değil, yaşam boyu devam eden bir süreç olarak kabul etmesi gerekmektedir.

Hemşirelikte YBÖ, hem kişisel hem de mesleki yaşamı kapsayan dinamik resmi ve resmi olmayan değişimleri içeren bir süreç olarak tanımlanır. YBÖ, yeni bir bakış açısı kazanmayı aynı zamanda yaşamı, güncel bilgiyi, becerileri ve etkileşimleri sorgulamak maksadıyla yeni dünya veya fikirleri araştırmayı içerir.² Yaşam boyu öğrenenlerin en temel özellikleri derinlemesine düşünme, araştırma yapma, öğrenmekten keyif alma, bilginin değişen doğasını anlama ve aktif öğrenme fırsatlarını kullanarak öğrenmeye katılma olarak sıralanabilir. Bu özellikler hem aktif öğrenmeyi hem de mesleki bilgiyi kaliteli hemşirelik bakımına dönüştürmek için gereklidir.^{4, 5}

Aynı zamanda profesyonel organizasyonların, hızla değişen ve modernleşen toplumların favorisi haline gelen “Öğrenmek için asla çok erken veya çok geç değildir.” anlamında kullanılan YBÖ, “yeni fikirlere, becerilere veya tutumlara açık olunması gerektiğini savunan davranış biçimi” olarak tanımlanmaktadır.⁶

YBÖ, eğitim ve öğrenme etkinliklerini, kişilerin hayatlarının belli bir bölümüyle sınırlandırmak yerine öğrenmeye, her zaman ve her yerde imkân veren bir süreç

anlamına gelmektedir.⁷ Farklı kaynaklarda YBÖ, bireylerin doğumuyla başlayan ölümüne kadar devam eden yaşam kalitelerini arttırmak ve kişisel gelişimlerini sağlamak için yürüttükleri amaçlı öğrenmeler olarak ifade edilmektedir.^{3, 8, 9} Şenyuva¹ ise bu kavramı, kişisel, toplumsal ve mesleki bakımdan bilgi ve yeteneklerin geliştirilmesi, kişiye ve bilgiye katkı sağlanması, bireye ihtiyaçları doğrultusunda uygun öğrenme deneyimlerinin sağlanması olarak tanımlamaktadır. Yapılan bu tanımlar göz önünde bulundurulduğunda yaşam boyu öğrenme kavramını diğer kavramlardan ayıran en önemli fark, kişiyi merkeze alması ve öğrenmenin zamanla sınırlandırılmamasının gerekli olduğunu savunmasıdır.^{9, 10}

Günümüzde YBÖ, öğrenmeyi öğrenmiş bireylerle, bilginin belirleyicisi olması açısından ciddi bir öneme sahiptir.¹¹ YBÖ, bireylerin gelişimine hem bilişsel hem de psikolojik olarak katkı sağlamaktadır. Eğitimin mutluluk üzerinde önemli bir etkisi olduğunu savunan Michalos,¹² örgün eğitimin mutluluk üzerinde hiçbir etkisi olmadığını, fakat yaşam boyu süren eğitim kavramı düşünüldüğünde eğitimin mutluluğu etkilediğini ifade etmiştir.^{12, 13} İnsanların eğitim yoluyla bilgi ve beceri kazanarak daha mutlu ve daha iyimser olabildiği ifade edilmektedir.^{14, 15} Bu bağlamda yaşam boyu öğrenme yaklaşımının kişilerin mutlulukları üzerinde olumlu etkisi olduğu belirtilmektedir. Aynı zamanda yetişkin yaşlarında alınan eğitimler yaşlılık döneminde kişilerin psikolojisine olumlu etki ettiği, mutluluk ve iyimserlik algılarına katkı sağladığı ifade edilmektedir.^{13, 16} Bu doğrultuda yaşam boyu öğrenmenin bireyin mutluluğuna doğrudan veya dolaylı bir etkisi olduğu düşünülmektedir.

İnsanlık tarihi boyunca toplumlar, topluluk olarak; bireyler de bireysel olarak; mutluluğu elde etmek için çaba göstermiştir.^{17, 18} Mutluluk kavramı psikolojide öznel iyi oluş veya öznel mutluluk kavramlarıyla eş anlamda kullanılmaktadır.¹⁹ Öznel mutluluk, bireyin yaşamını bilişsel değerlendirmesi ile olumlu duyguların varlığı ve olumsuz

duyguların yokluğu olarak ifade edilmektedir.^{17, 20, 21} Öznel mutluluğun üç önemli alt boyutu bulunmaktadır. Olumlu duygulanım boyutunu gurur, heyecan ve neşe vb., olumsuz duygulanım boyutunu öfke, suçluluk ve üzüntü vb. duyguları oluşturmaktadır. Yaşam doyumu boyutu ise öznel mutluluğun bilişsel bileşeni olarak değerlendirilmektedir.²²⁻²⁶ Dolayısıyla öznel mutluluk bireyin kendi bakış açısına göre ölçülmektedir. Bununla beraber mutluluğunu incelediğimiz birey ve hemşirelik birbirinden ayrılmaz kavramlardır. Hemşirelik, yaşam süreci içinde insanları anlamaya temellenmiş bir sağlık disiplini. İnsanı anlamak, onu her boyutu ile ele almayı, yaşamdan zevk almasını kolaylaştırmayı ve mutlu olmasını sağlamayı kapsamaktadır. Ancak birey için, çalışan meslek üyelerinin de mutlu olması gerekmektedir. Hemşirelerin öznel mutluluğu hasta bakımı için çok önemlidir. Çünkü yüksek öznel mutluluk düzeyine sahip hemşirelerin sağlık bakım hizmetlerini sunmada daha başarılı olabileceği ön görülmektedir.²⁷⁻²⁹

Bireyin yaşamını olumlu algılamasına öğrenmenin önemli etkisi sebebiyle,^{12, 13,} ²² yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk arasında pozitif anlamda bir ilişki olabileceği düşünülmektedir. Bu çalışma hemşirelerin yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla tanımlayıcı ve ilişki arayıcı türde yapılmıştır. Literatür incelendiğinde bu yönde bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu yönüyle ölçeklerin hemşirelik bilminde uygulanması ve araştırmalara ivme kazandırması açısından çalışma sonucunun hemşirelerin öğrenme, yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk düzeyleri ile ilgili literatüre katkı sağlaması amaçlanmaktadır.

Araştırmanın Soruları

1. Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk düzeyleri arasında bir ilişki var mıdır?
2. Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerini etkileyen değişkenler nelerdir?
3. Hemşirelerin öznel mutluluk düzeyini etkileyen değişkenler nelerdir?

2. GENEL BİLGİLER

2.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Tanımı

Yaşadığımız çağ gereği teknolojik, bilimsel, kültürel ve sosyal ilerlemelerle dünya hızlı değişimler yaşamakta ve bireylerin bu değişimlere ayak uydurabilmesi, kişisel ve mesleki alanda bir gerekliliktir. Bireylerin değişen, gelişen şartlara ve mesleki yeniliklere açık olması, bilgiye ihtiyaç duyması, bilgiye ulaşması ve bilgiyi analiz etmesi ve yaşamına uyarlaması gerekmektedir. Bu durum yaşam boyu öğrenme kavramını önemli hale getirmektedir. Var olan eğitim sisteminin bireylerin eğitim gereksinimlerini karşılayamaması ve günlük hayatta karşılaşılan problemlerin üstesinden gelme konusunda bireylere yeterli olmaması yaşam boyu öğrenme kavramını ortaya çıkarmıştır.³⁰

Yaşam boyu öğrenme kavramı yaşam için gerekli bütün bilgi ve becerinin kazanılması, geliştirilmesi amacıyla formal veya informal tüm öğrenme etkinliklerini içine alan bir süreç olarak tanımlanmaktadır.⁷ Bu süreç kişilerin yaşam süresi boyunca ihtiyaçlarını karşılamada en iyisini yapmaya yöneliktir. Bu yüzden kavram bütün bireyler için okul öncesi dönemden başlayarak evde, iş hayatında, sosyal ve eğitsel alanlarda öğrenme tecrübesinin hayat boyu devam eden karmaşık ve çok yönlü bir öğrenme tipi olarak görülmektedir.³¹ Avrupa Konseyi³² yaşam boyu öğrenmeyi “bilgi, beceri ve yetkinliği geliştirmek için bireysel, toplumsal ve istihdam edilemeyle ilişkili bakış açısıyla yaşam boyu öğrenilen tüm öğrenme şekilleri” olarak tanımlamıştır. MEB³³ tarafından hazırlanan Türkiye Yaşam Boyu Öğrenme Strateji Belgesi’nde yaşam boyu öğrenme “bireysel, kamusal, sosyal veya istihdam etmeyle ilgili bir bakış açısıyla bilgi, yetenek ve yeterliliğin geliştirilmesi için tüm yaşam süresince üstlenilen çeşitli öğrenme etkinlikleri” şeklinde ifade edilmektedir.

Yaşam boyu öğrenme hayatın tamamında yer alan her türlü öğrenme etkinlikleridir. Bu bağlamda yaşam boyu öğrenme; bireyin bilgi toplumuna ayak uydurması, kişisel gelişimi için kendi eğitim ihtiyaçlarının farkında olması, bilgiyi arayıp bulması, bireysel ve mesleki anlamda gelişimini sağlaması, yaşamını ve geleceğini kontrol etmesine olanak tanımaktadır.¹ Yaşam boyu öğrenme örgün eğitim ile yaygın eğitimi içine almaktadır. Yaşam boyu öğrenme tüm yaşam boyunca devam eden bireyin kişisel, sosyal ve mesleki alanda gelişimini sağlayan çok geniş bir kavramdır.³⁴ Bu yaklaşım, öğrenmenin gündelik yaşamın bir parçası olması ve okul sınırları içindeki öğrenmeleri içine alarak, örgün eğitim amacıyla belirlenmiş olan yaş ve yer sınırlamalarını ortadan kaldırarak hayatın tüm alanlarında ve anında oluşan öğrenme dönemlerini kapsamaktadır.³⁰

İlgili alan yazını incelendiğinde YBÖ' nün özellikleri; bütüncüllük, esneklik, entegrasyon, demokratikleşme ve kendini gerçekleştirme olarak ele alınmaktadır. Yaşam boyu öğrenmenin, okul öncesinden temel alan ve yetişkin eğitiminin de dâhil olduğu tüm yaş aralığındaki bireylerin yer aldığı örgün ve yaygın eğitimi içermesi bütüncüllük; çağın değişim ihtiyaçlarına uygulanabilirliği, yeni medya ve fırsatlarına imkân tanınması esneklik olarak tanımlanmaktadır. Örgün eğitimin yapıldığı kurumlardaki öğrenme süreçlerine ev, meslek ve kamu hayatının birleştirilmesi entegrasyon, çeşitli paydaşların ilgileri, entelektüel ilerlemeleri ve motive olarak eğitimden faydalanmaları için imkân sağlaması demokratikleşme, yaşam boyu öğrenmenin en önem arz eden hedefi ile bireylerin yaşam kalitesini arttırması ise kendini gerçekleştirme özelliğine vurgu yapmaktadır.³⁵

2.1.1. Yaşam Boyu Öğrenmenin Önemi ve Amacı

Eğitim; bireyin ve toplumun ilerlemesine olanak sağlayan, ekonomik gelişimi destekleyen, kültürel mirasların korunması, gelişmesi ve gelecek nesillere aktarılmasını

sağlayan vazgeçilmez bir süreç olarak ülkelerin kaliteli insan gücünün başlıca kaynağıdır.³⁶ Aynı zamanda, profesyonel organizasyonların hızla değişen ve modernleşen toplumların favorisi haline gelen bir eğitim felsefesi ile “ öğrenmek için asla çok erken veya çok geç değildir” anlamına gelen koşullu bir kavram olan yaşam boyu öğrenme, “ yeni fikirlere, becerilere veya davranışlara açık olunması gerektiğini” savunan tutumsal bir değişikliği ifade eder.⁶

UNESCO'nun eğitimin bugünü ve geleceği üzerine hazırladığı raporda yaşam boyu öğrenmenin önemi vurgulanarak aşağıdaki görüşlere yer verilmektedir.

- Tüm bireyler yaşam boyu öğrenmeyi sürdürebilecek durumda olmalıdırlar. Yaşam boyu eğitim düşüncesi öğrenen toplumun temel taşıdır.
- Yükseköğretimin yaygınlaştırılmasıyla bireysel ve toplumsal ihtiyaca cevap veren kurumların geniş bir alana yayılması sağlanmalıdır.
- İş hayatına yönelik yapılan eğitim faaliyetleri, gençleri belirli bir mesleğe yönlendirmeli, onları yeni durumlara hazırlamalı, kapasitelerini sürekli geliştirmeyi amaçlamalıdır.
- Yeni öğrenme yaklaşımları bireyin kişisel gelişimini destekler. Kendi kendine öğrenme eğitim sisteminin değişmez unsurudur.
- Eğitim sürecinin doruk noktası yetişkin eğitimidir.
- Eğitim, toplumun tamamını kapsayacak bir işlevde ve sürekli gelişim içerisinde olmalıdır.³⁷

YBÖ’ nün amacı, eğitim faaliyetlerinde tüm disiplinlerin işbirliği içinde olmasına imkân sağlayarak öğrenmenin dinamik yapısının farkında olan bireyler yetiştirmektir. Bu bağlamda kendini güncelleyen ve geliştiren kişilerden etkin ve katılımcı yurttaşlar olması beklenmektedir.³⁸ MEB³⁹ ise yaşam boyu öğrenme yaklaşımının temel amacını, bireylerin bilgi toplumuna uyum sağlama, hayatlarını daha

verimli denetlemeleri için ekonomik ve sosyal yaşamın tüm süreçlerinde etkin bir katılım göstermelerine fırsat sağlama olarak kabul etmektedir.

Genel olarak ele alındığında YBÖ'nün üç temel amacı olduğu ifade edilmektedir. Bu amaçlar, bireylerin sahip oldukları becerilerini geliştirmelerini desteklemek, toplumsal bütünleşmeyi sağlayan öğeleri tamamlamak ve ekonomik gelişime katkıda bulunmaktır.^{40, 9}

Kişisel Gelişme: Yaşam boyu eğitim, YBÖ stratejileriyle, bireyin aktif öğrenme gizil gücüne odaklanmakta ve bireyi merkez almaktadır. Bireylere daha fazla seçme ve girişim hakkı tanınması, kişilere ilgisine ve gereksinimine uygun eğitim sağlamayı amaçlamaktadır.

Toplumsal Bütünleşme: Herkese yaşam boyu öğrenme imkânı sunmak, fırsat eşitliği sağlamak ve toplumun demokratik esaslarını güçlendirmeyi amaçlamaktadır.

Ekonomik Büyüme: Fırsat eşitliği ve beceri koşullarını oluşturma, verimi artırma, ekonomik gelişme ve yeni atılımlara teşvik etme amaçlı düzenlemeleri içerir.⁴¹ Yaşam boyu öğrenme bireyi, kişisel gelişim ve kendini gerçekleştirme sürecinde topluma her alanda faydalı olacak şekilde aktif bir katılımcı olmasını amaçlamaktadır.⁴²

2.1.2. Yaşam Boyu Öğrenme Becerileri

YBÖ'nün gerçekleştirilmesinde en önemli unsur yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip olmaktır. Bu beceriler duyuşsal, bilişsel ve psikomotor alanda kişilerin temel yeterlikleri ile bu yeterliklere ulaşmasını sağlaması amacıyla düzenlenmesi olarak ifade edilmektedir.⁴³ Knapper ve Cropley'e⁴⁴ göre yaşam boyu öğrenen birey, kendi öğrenmesini planlayan ve ölçen, öğrenmede etkin olan, gerektiğinde farklı disiplinlerden bilgileri bir araya getiren ve durumlara göre öğrenme stratejilerini oluşturabilen kişilerdir.

Bu bağlamda Avrupa Birliği Komisyonu,⁴⁵ kişilerin içinde bulunduğu toplumdaki değişimlere uyum sağlamasına fırsat sunan sekiz anahtar yeterliği belirlemiştir.⁴⁵⁻⁴⁷

- **Ana Dilde İletişim Yeterliği:** Kelimeleri ana dilde ifade edebilme, anlama ve yorumlama yeteneği, duygu, düşünce ve olayları sözlü veya yazılı şekilde ifade edebilme, bireylerin en temel gereksinimlerinden biri olan iletişimi gerçekleştirme becerisidir.^{45, 48}
- **Yabancı Dilde İletişim Yeterliği:** Ana dilde gerek duyulan yeterliliğe ve iletişim becerilerine yabancı dil içinde sahip olunmasını ifade eder. Ayrıca yabancı dilde iletişim, farklılıklara saygı, uzlaşma ve kültürlerarası anlayış gibi becerileri kapsamaktadır.⁴⁹
- **Matematiksel, Bilim ve Teknoloji Temel Yeterliği:** Matematiksel yeterlik, günlük yaşamdaki problemin çözülmesinde zihinsel ve yazılı hesaplamalarda matematiksel işlemlerden yararlanma yeteneğidir. Aynı zamanda farklı seviyelerde matematiksel düşünce ve sunuş biçimlerini geliştirme ve uygulamayı kapsamaktadır.^{34, 49} Bilimsel yeterlik, problemleri belirlemek ve kanıta dayalı sonuç çıkarmak amacıyla bilginin varlığından yararlanma becerisidir. Teknolojik yeterlik, saptanan birey ilgi ve ihtiyaçlarına çözüm olarak bilgi ile metodolojinin uygulanmasıdır.⁴⁵
- **Dijital Yeterliği:** Yeni bilgiyi oluşturmak için dijital kaynakları belirleme, birleştirme, değerlendirme, analiz etme ve dijital araçları uygun biçimde kullanma tutumu, farkındalığı ve yeteneğidir.^{50, 51}
- **Öğrenmeyi Öğrenme Yeterliği:** Bireyin zamanı ve bilgiyi etkin şekilde kullanarak ihtiyacına uygun kendi öğrenmelerini düzenleyebilmesidir.

Bireyin öğrenme gereksinimlerinin farkındalığını, mevcut imkânları değerlendirmeyi ve “öğrenmeyi öğrenme becerisini” ifade etmektedir.^{34, 45}

- **Sosyal ve Vatandaşlıkla İlgili Yeterliği:** Kişisel, kişilerarası ve kültürlerarası becerileri ifade eder. Biyopsikososyal bir varlık olan insanın yaşadığı topluma yönelik tüm sorumluluk ve davranışlarını içermektedir.⁴⁵
- **İnisiyatif ve Girişimcilik Yeterliği:** Bireyin düşüncelerini fiiliyata geçirme yeteneğidir. Yenilikçilik, yaratıcılık, risk alma, proje planlama ve yönetme becerisini kapsamaktadır.
- **Kültürel Farkındalık ve İfade Yeterliği:** Bu yeterlik dünyanın farklı bölgelerinde görülen geniş dil yelpazesi, kültürel çeşitlilik ve bunlarla ilgili tüm sanat dallarını içeren kitle iletişim araçları vasıtasıyla düşünce, deneyim ve duyguların yaratıcı şekilde aktarımının önemini ifade eder.^{45, 49}

2.1.3. Yaşam Boyu Öğrenen Kişilerin Özellikleri

Yaşam boyu öğrenme, bireylerin sıradan eğitim süreç ve yollarını değiştirerek dinamik bir öğrenim süreci için uğraşır. İnsanın kendini ve yenilenen dünyayı anlaması için bilgi ve öğrenme vazgeçilmez öğelerdir.⁴⁷ Kendini anlayan, varlığını ortaya koymak isteyen birey yaşam boyu öğrenme anlayışına sahip olmalıdır. Bu bağlamda Epçaçan⁵² bu özelliğe sahip bireylerin özelliklerini aşağıdaki maddelerde sıralamıştır.

- Yenilikçi bir anlayış ile sorumluluk bilincine sahip olmalı,
- Otonomiye sahip olmalı ve kendi öğrenme sürecini düzenlemeli,
- Eleştirel düşünme yeteneğiyle karşılaşılan problemlere kesin çözümler getirmeli,
- Etkili iletişim teknikleri kullanarak bilgi almak için istekli olmalı,
- Bilgi teknolojilerini aktif bir şekilde kullanmalı,

- Birey kendini gerçekleştirme inancına sahip olmalı ve kabiliyetlerine uygun iş alanlarında çalışarak ekonomiye katkı sağlamalıdır.⁵²

Bu durumda yaşam boyu öğrenenlerin özellikleri kendi öğrenme süreçlerini planlama, uygulama ve değerlendirme, bilgiye erişim yollarını bilme, yaşam koşullarına uyum sağlama ve sürekli kendini geliştirme, öz düzenleme becerilerine sahip olma ve farklı bilgi kaynaklarından bilgiye erişim, sorumluluk alma şeklinde sıralandığı görülmektedir.⁵³

2.1.4. Yaşam Boyu Öğrenme ve Hemşirelik

Günümüzde sağlık bakım hizmetlerindeki hızlı değişimler ve gelişmeler, kişilerin beklentilerinin artması ve bilimsel bilginin hemşirelik uygulamalarına yansımalarının gerekliliği eğitim kurumlarında kazanılan bilgi, beceri ve tutumun yetersiz kalmasına neden olmaktadır. Bu durumda hemşirelerin bireysel ve mesleki gelişimlerine devam etmek için temel eğitimden sonra bilgi ve becerilerini geliştirmeleri gerekmektedir. Başka bir deyişle, bu yaşam boyu öğrenme sürecini zorunlu kılmaktadır.^{2, 54, 55} Hemşirelikte yaşam boyu öğrenme, hem kişisel hem de mesleki yaşamı kapsayan dinamik bir süreç olarak tanımlanır ve hem resmi hem de informal süreçleri içermektedir. Yaşam boyu öğrenme, yeni bir bakış açısı kazanmayı ve aynı zamanda yaşamı, bilgiyi, becerileri ve etkileşimleri sorgulamak için yeni dünya veya fikirleri araştırmayı içerir.² Yaşam boyu öğrenenlerin en temel özellikleri, derinlemesine düşünme, araştırma, öğrenmekten keyif alma, bilginin dinamik doğasını anlama ve aktif öğrenme fırsatlarını kullanarak öğrenmeye katılma olarak sıralanabilir. Yaşam boyu öğrenme güncel bilgiyle yüksek kaliteli hemşirelik bakımı sunmak için gereklidir.^{4, 5}

Hemşirelerin yaşam boyu öğrenen sağlık üyeleri olmaları amacıyla bazı yeterliliklere ve kabiliyetlere sahip olmalıdır. Bu beceriler genel olarak öğrenmede sürekliliği sağlamak, bilgi iletişim teknolojilerini kullanabilmek, karşılaşılan

problemleri çözebilmek, yazılı ve sözlü iletişim becerilerine sahip olmak, öğrenmeyi öğrenmek olarak belirtilmiştir.¹ Yaşam boyu öğrenme, profesyonel hemşireliğin özelliklerinden biridir. Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme becerisine sahip olması, yaşanan kamusal alanda yaşam boyu öğrenmeyi benimsemiş hemşirelerin var olması sağlık sorunlarının çözümü ve nitelikli hemşirelik hizmetlerinin verilmesi konusunda oldukça önemlidir. Değişimin sağlıklı ve başarılı olmasının sağlanmasında aracılık etme rolünü etkin bir şekilde meydana getirmelerine yardım edecektir.^{34, 56}

2.2. Özel Mutluluğun Tanımı ve Önemi

İnsanoğlu var olduğu günden beri ‘Mutluluk nedir?’, ‘Mutlu insan kimdir?’ sorularına çeşitli alanlardaki bilim insanlarının farklı görüşleriyle cevap aramaktadır. Bulunan birçok çözüme rağmen bu sorulara hâlâ net bir tanım yapılamamıştır.⁵⁷ Eski Yunan ve İslâm felsefesine göre, ahlâkın amacı mutluluktur ve ömür boyu ona ulaşmak temel hedeftir. İnsan mutluluğa ulaşmak için yaşar, onu arar ve maddeden ayrılarak ruhen mutluluğa ulaşır. Mutluluğa ulaşan insan, akli, bedeni ve ruhî olarak doyuma ve bilgiye erişir.⁵⁸ Bilimsel olarak 1980’li yıllarda psikoloji araştırmalarında ele alınmaya başlanmıştır. Günümüzde farklı yaşamlara sahip bireyler mutluluğu açıklayan koşullara ve özelliklere önem göstermektedir.⁵⁹ Yoğun ilgi gören mutluluk ile ilgili, kapsamı, belirleyicileri, ölçülebilirliği, elde edilebilirliği gibi konular araştırılmıştır.⁶⁰ Mutluluk; yaşam memnuniyeti, özel mutluluk, özel iyi olma, refah ve esneklik sözcükleriyle aynı anlamlı kullanılan bir kavramdır.²⁹

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde “bütün özlemlere eksiksiz ve sürekli olarak ulaşılmaktan duyulan kıvanç durumu, ongunluk, kut, saadet, bahtiyarlık, saadetlilik”⁶¹ olarak tanımlanan mutluluk kavramı, Arapça’da bireylerin huzurlu ve iyi olma ruh halini gösteren “saide” sözcüğünden köken alır. Mutluluk kelimesi, Yunanca’da bireyin hayatını iyi şeyler yapmaya yönelik yaşamasını anlatan “eudaimonia” sözcüğüyle ifade

edilmektedir.²⁵ Çince ise şans, refah ve uzun ömür anlamına gelen üç nitelik içerir.²¹ Mutluluk maddi dünyada karşılığı olmayan kişiye özel bir deneyim ve durumdur.⁶²

Mutluluk, bireyler için olumlu duygular, yaşamdan keyif ve haz alma gibi farklı anlamlarla tanımlanabilir.²¹ Mutluluğun bilimden bilime, toplumdan topluma ve kişiden kişiye göre farklılaşması kavramsal olarak tanımlanmasını ve araştırılmasını zorlaştırmaktadır. Lyubomirsky ve Lepper²⁰ mutluluğu tanımlamak için öznel mutluluk teorisi geliştirmişlerdir. Öznel mutluluk, mutluluk seviyesini arttırmada kişisel süreçlerin önemini ifade etmektedir. Bu kavram, bireylerin öznel olarak yaşamlarını değerlendirmeleri sonucunda ortaya çıkan iyi oluş düzeyini gösteren önemli bir kavramdır.^{20, 63, 64} Öznel mutluluk bireyin kendi perspektifinden tanımlanan mutluluğun geniş ve kapsamlı bir göstergesi ve insanlar için yaşam kalitelerini belirleyici etmenlerin başında gelmektedir.⁶⁵ Bu anlamda yapılan birçok araştırmada varılan sonuç iyi bir yaşamın mutlulukla sağlanabileceği yönündedir.^{64, 66} Smith,²² öznel mutluluk kavramını 4 bileşen olarak ifade etmektedir. Bunlar; hoş duygulanım, hoş olmayan duygulanım, yaşam doyumu ve yaşam alanlarıdır. Hoş duygulanım: sevinç, mutluluk, gurur, coşku gibi olumlu duygular; hoş olmayan duygulanım ise üzüntü, suçluluk, utanç, depresyon, stres gibi olumsuz duygular olarak kabul edilmektedir. Yaşam doyumu bileşeni yaşam içinde alınan doyumu, yaşam alanları bileşeni ise kişinin içinde bulunduğu sosyoekonomik düzeyini, mesleğini, sağlık durumunu, çevresini ve kendisini kapsamaktadır.^{22, 67}

2.2.1. Öznel Mutluluğu Etkileyen Faktörler

Kişilik

Kişilik, kalıtsal özellikler ve deneyimlerle kazanılan karakter olarak ifade edilir.⁶⁰ Öznel mutluluk üzerine yapılan araştırmalar incelediğinde öznel mutluluğu etkileyen en güçlü faktörün bireyin kişiliği olduğu tespit edilmiştir.⁶⁸⁻⁷⁰ Araştırmalarda kişiliğin öznel mutluluğa etkisini belirlemek amacıyla beş faktör kişilik modeli

(dışadönüklük, nevrotiklik, yumuşak başlılık, sorumluluk ve deneyime açıklık) kullanılmış ve beş faktör kişilik modelinin alt boyutları ile öznel mutluluğun alt boyutlarının bağlantılı olduğu bulunmuştur.⁶⁰

Gelir

Kişinin maddi geliri öznel mutluluğu etkileyen faktörler arasında yer almaktadır. İşsizliğin öznel mutluluk üzerinde tutarlı ve tartışılmaz bir etkisinin olduğu ifade edilmektedir. Araştırmalarda insanların işsiz kalmaya alışamadıkları ortaya konulmuştur. Bu durumda insanların iş bulduklarında önceki doyum düzeyine ulaşamadıklarını gösteren araştırmalar mevcuttur. Hatta kısa süreli işsizliğin bile bireyin uzun süreli mutluluğu üzerinde kalıcı bir etkisinin olduğu ifade edilmektedir.^{71, 72}

Eğitim

Yapılan araştırmalar incelendiğinde öznel mutluluğu, eğitim durumu düşükte olsa etkilemektedir. Eğitim durumunun mesleki statü ve gelir ile bağlantılı olduğu ve öznel mutluluğu dolaylı yollardan etkilediği düşünülmektedir.^{72, 73}

İnanç

İnancın kişiler üzerinde olumlu bir etkiye sahip olduğu görülmektedir. Araştırmalara göre inançlı bireylerin dindar olmayan bireylere göre daha mutlu oldukları bulunmuştur.⁷⁴

Çalışma Hayatı

Farklı araştırmalara göre, icra edilen mesleğin anlamlı bulunması mutluluğun açıklayıcılarından görülmektedir. Çalışanları meslek aşkına sahip olma düzeyi yükseldikçe, işlerine yükledikleri anlam düzeyi de yükselmektedir. Bu sonuç çalışanların iş ve özel yaşantılarında daha fazla mutlu olmalarını sağlamaktadır.⁷⁵

Medeni Durum

Evlilerin evli olmayanlara göre avantajı, küresel mutluluğun belirli bir göstergesi olarak görülmektedir. Amerika’ da yapılan bir çalışmada alınan evli kişilerin herhangi bir bekâr statüsündeki kişilere göre daha yüksek öznel mutluluk düzeyi bildirdiklerine dair kanıtlar sağlamıştır. Bazı çok değişkenli modellerde, medeni durum mutluluğun en önemli göstergesi olmuştur.⁷⁶ Evlilikteki öznel mutluluğun rolünü, evlilik durumlarının rolü ile ilgili olarak değerlendirmek önemlidir, çünkü evliliğin bekâr veya ayrı olmaya kıyasla sağlık avantajları, gergin evlilikleri olan çiftler arasında bile belirgin olabilir.⁶⁵

Yaş

Yaş ile ilgili yapılan araştırma da yaşlıların mutluyum demesi gençlere göre daha az görülmektedir. Fakat hayata karşı memnuniyetleri gençlere göre daha yüksektir. Gençlerin hoş olan veya hoş olmayan duyguları daha yüksektir. Yetişkinlerin duygularındaki inişli çıkışlı durumlar gençlere göre daha az yaşanmaktadır.⁷⁷

Cinsiyet

Öznel mutluluk ile ilgili araştırmalarda demografik değişkenlerden biri de cinsiyettir. Yurt dışında yapılan çalışmaların bir kısmında, erkek ve kadınların öznel mutluluk düzeyinin benzer düzeyde olduğu görülmektedir.⁷⁸ Farklılık gözlenen bazı çalışmalarda, genellikle kadınların daha yüksek öznel mutluluk düzeyine sahip olduğu belirtilmektedir.^{79, 80} Fakat diğer demografik değişkenler kontrol edildiğinde sıklıkla bu farklılığın olmadığı görülmektedir.⁸¹

2.2.2. Öznel Mutluluk ve Hemşirelik

Mutlu çalışan bireyler kurumlar için önemli varlıklardır. Bu kişiler pozitif, çalışkan, yardımsever, tükenmişliği daha az olan, verimli ve yüksek performansla çalışmaktadır.⁸² Çalışma hayatında mutluluk bireylerin oryantasyonu, motivasyonu, performansı arttırması ve düzenlemesi açısından önemli bir kriterdir. Aristo’nun

belirttiği gibi mutlu hayat ancak mutlu bir çalışma ortamıyla sağlanabilmektedir.²⁹ Bununla beraber mutluluğunu incelediğimiz birey ve hemşirelik birbirinden ayrılmaz kavramlardır.

Hemşirelik, yaşam süreci içinde insanları anlamaya temellenmiş bir sağlık disiplini. İnsanı anlamak, onu her boyutu ile ele almayı, yaşamdan zevk almasını kolaylaştırmayı ve mutlu olmasını sağlamayı kapsamaktadır. Ancak bireye hizmet veren meslek üyelerinin de mutlu olması gerekmektedir. Hemşirelerin öznel mutluluğu hasta bakımı için çok önemlidir. Çünkü yüksek öznel mutluluk düzeyine sahip hemşirelerin sağlık bakım hizmetlerini sunmada daha başarılı olabileceği öngörülmektedir.^{27, 28} Öznel mutluluk, kişiden kişiye farklılık gösteren bir değişkendir. Kişinin, sosyodemografik özellikleri, inançları ve değerleri onun öznel mutluluk çerçevesi belirlemektedir. Örneğin, bir hastanede aynı görevde çalışan bir hemşire mutluyken başka hemşire mutsuz olabilir. Bu yüzden öznel mutluluğu etkileyen faktörlerin iyi analiz edilmesi gerekmektedir.^{29, 83} Bu sayede hemşirelerin öznel mutluluğunun belirlenmesi hem mesleki doyuma hem de nitelikli hemşirelik hizmetlerinin etkin bir şekilde sunulmasına katkı sağlayacaktır.

3. MATERYAL VE METOT

3.1. Araştırmanın Türü ve Amacı

Araştırma hemşirelerin yaşam boyu öğrenme ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkiyi belirlemek amacıyla ilişki arayıcı ve tanımlayıcı türde yürütüldü.

3.2. Araştırmanın Yapıldığı Yer ve Zaman

Araştırmanın verileri, 20.06.2020 ile 20.12.2020 tarihleri arasında, Ağrı il merkezinde bulunan Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde toplandı. Hemşireler vardiya (24 saat) şeklinde çalışmaktadır. Hastanede 60 poliklinik, 201 adet hasta, 11 adet ameliyathane odası, 334 yatak sayısı, 6 doğum salonu bulunmaktadır. Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde hemşirelik hizmetleri başhemşirelik tarafından yürütülmektedir.

3.3. Araştırmanın Evreni ve Örneklemi

Çalışmanın evrenini; Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde yataklı birimlerde ve ayaktan hizmet veren polikliniklerde çalışan 262 hemşire oluşturmaktadır. 40 hemşire izinli olduğu için evrenin %84.73'üne ulaşıldı. Herhangi bir örnekleme yöntemi yapılmaksızın çalışmayı gönüllü kabul eden 222 hemşire araştırmanın örnekleminde yer aldı.

3.4. Araştırmada Kullanılan Veri Toplama Araçları

3.4.1. Tanıtıcı Bilgi Formu (Ek-6)

Araştırmacının hazırladığı sosyodemografik, mesleki (çalışma statüsü, çalışma yılı, çalıştığı bölüm vb.) ve kişisel (kişilik algısı, hobilerin varlığı vb.) niteliklere ait toplam 13 soru yer almaktadır.^{34, 56, 84}

3.4.2. Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği (Ek- 7)

“Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği (YBÖEÖ)” 2009 yılında Coşkun⁸⁵ tarafından geliştirilmiştir. Ölçekte toplam 27 madde bulunmaktadır. 6’lı likert tipi (1=

Çok Uyuyor, 6=Hiç Uymuyor) şeklindedir. “Motivasyon Alt Boyutu 1-6” maddeleri olumlu, “Sebat Alt Boyutu 7-12” maddeleri olumlu, “Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu 13-18” maddeleri olumsuz, “Merak Yoksunluğu Alt Boyutu 19-27” maddeleri olumsuz olmak üzere toplamda dört alt boyuttan oluşmaktadır. YBÖEÖ ilk üç alt boyutundan alınabilecek minimum (6x1) 6, ortanca (6x3,5) 21 ve maksimum (6x6) 36 puan olarak hesaplanmıştır. Merak yoksunluğu alt boyutundan ise minimum puan (9x1) 9, ortanca puan (9x3,5) 31,5 ve maksimum puan (9x9) 81 olarak belirlenmiştir. Ölçeğin genel ortalamasından alınabilecek en düşük puan (27x1) 27, orta puan (27x3,5) 94,5 ve en yüksek puan (27x6) 162 olarak belirlenmiştir. Ölçekten alınan düşük puan yüksek öğrenme eğilimi anlamına gelmektedir. Ölçekteki cümle puanlamaları olumlu uç ile olumsuz uç arasında olduğu için katılımcının tutum puanı ölçekleme boyutunun ortalarında bir yere düşerse, bu kişinin tutumunun ortalarda veya tam oluşmadığı ifade edilmektedir.⁴⁰

Cronbach alfa değeri 0.89 olarak belirlenmiştir.⁴⁰ Bu çalışmada YBÖEÖ cronbach alfa değeri 0.92, Motivasyon Alt Boyutu 0.90, Sebat Alt Boyutu 0.88, Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu 0.84, Merak Yoksunluğu Alt Boyutu cronbach alfa değeri ise 0.92 bulundu.

3.4.3. Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) (Ek- 8)

Araştırmada Hills ve Argyle²¹ geliştirdiği, Türkçe güvenirlik ve geçerliliği Doğan ve Sapmaz⁸⁴ tarafından yapılan “Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği)” kullanıldı. Ölçekte 28 madde yer almaktadır ve maddeler 5’li likert tipi (1= Kesinlikle katılmıyorum, 5= Kesinlikle katılıyorum) şeklinde belirlenmiştir. Ölçekte yer alan 1, 5, 9, 12, 13, 18, 22, 23, 26, 27, 28 maddeleri ters madde olarak kodlanmaktadır. Ölçek toplam puanı 28 ile 140 aralığında hesaplanmakta ve yüksek puan öznel

mutluluğun yüksek olduğunu göstermektedir. OMÖ'nün Cronbach alfa iç tutarlılık katsayısı 0.91 saptanmıştır. Bu çalışmada OMÖ cronbach alfa değeri 0.87 bulundu.

3.5. Verilerin Toplanması

Veriler, araştırmanın amacı açıklanarak çalışmaya gönüllü olarak katılım gösteren hemşirelerle yüz yüze görüşme yöntemiyle sorumlu araştırmacı tarafından toplanmıştır. Uygun olmayan hemşirelerden (nöbet çıkışı, hasta tedavisi ve bakımını yapan) randevu alınmıştır ve verilerin toplanma sürecinde hemşirelerin etkileşim içinde olmamasına dikkat edilmiştir.

3.6. Verilerin Değerlendirilmesi

Araştırmadan toplanan verilerin analizi için SPSS istatistik programı (SPSS-22) kullanıldı. Verilerin değerlendirilmesinde sayılar, yüzdelikler, ortalama ve standart sapma, minimum ve maksimum değerler kullanıldı. Normal dağılımı belirlemek için Basıklık-çarpıklık değerine bakıldı. Basıklık-çarpıklık değeri sonucuna göre verilerin $(+1.5-1.5)^{86}$ değerleri arasında olduğu ve normal dağıldığı saptanmış olup ikili gruplarda “Independent Samples t testi”, ikiden fazla gruplar için “One Way ANOVA testi” kullanıldı. Çoklu grupların ikili karşılaştırmalarında post-hoc testlerden biri olan Bonferroni ve Gabriel testi homojen dağılım için, homojen olmayan veriler için ise Games-Howell testi kullanıldı. İki sayısal ölçüm arasındaki doğrusal ilişkinin varlığını ve ilişkinin yönünü belirlemek için Pearson korelasyon testi kullanıldı. İç geçerliliğin belirlenmesi için cronbach alfa katsayısı hesaplandı.

Yaptığımız araştırmanın istatistiksel anlamlılık düzeyi $p<0.05$ olarak kabul edildi.

3.7. Araştırmanın Etik Boyutu

Araştırmanın yapılabilmesi için Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi etik kuruluna sunuldu ve etik kurul izni (sayı:2020-4/2, 05.06.2020, Ek-3) alındı.

Araştırmanın merkezi olan Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinden yazılı izin (sayı:14, 02.11.2020, Ek-4) alındı. Ölçek geliştiricilerden yazılı mail yoluyla ölçek kullanım izinleri alındı (Ek-5). Araştırmaya bireyler gönüllülük esasına göre dâhil edildi. Katılım gösteren bireylerin bilgileri sadece araştırma için kullanıldı ve bireylerin mahremiyetine dikkat edildi.

3.8. Araştırmanın Sınırlılıkları

Bu araştırma sonuçları Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesinde çalışmaya katılan hemşireler ile sınırlıdır.

4. BULGULAR

Çalışmaya katılan hemşirelerin %58.1'inin kadın, %50.5'inin bekar, %78.4'ünün lisans mezunu, %80.2'sinin klinik hemşiresi olduğu, %58.1'inin riskli birimlerde çalıştığı, %53.6'sının sözleşmeli personel olduğu, %28.8'inin 8 yıl ve üzerinde çalıştığı, %58.1'inin 0-1 yıldır aynı klinikte çalıştığı, %51.8'inin haftalık 56-64 saat çalıştığı, %46.4'ünün gelirinin giderinden az olduğu, %59.0'ının sanatsal ve bilimsel hobisinin olmadığı, %26.6'sının kişiliğini yumuşak başlı ve %26.6'sının sorumlu olarak tanımladığı görülmüştür. Bu çalışmada hemşirelerin yaş ortalaması 29.77 ± 6.52 olarak bulundu (Tablo 4.1.).

Tablo 4.1. Araştırmaya Katılmayı Kabul Eden Hemşirelerin Tanıtıcı Özellikleri (n=222)

Demografik Özellikler		n	%
Cinsiyet	Erkek	93	41.9
	Kadın	129	58.1
Medeni durum	Evli	110	49.5
	Bekar	112	50.5
Eğitim durumu	Lise	34	15.3
	Lisans	174	78.4
	Lisansüstü	14	6.3
Hemşire olarak çalışma pozisyonu	Sorumlu hemşire	13	5.9
	Klinik hemşiresi	178	80.1
	Diğer	31	14.0
Çalıştığınız bölüm	Dahili Birim	25	11.3
	Poliklinik	14	6.3
	Cerrahi Birim	14	6.3
	Riskli Birimler (yoğun bakım ünitesi, acil klinik, ameliyathane, diyaliz)	129	58.1
	Diğer (izolasyon, SFT, NST)	40	18.0

Tablo 4.1. (Devamı)

Demografik Özellikler		n	%
Hastahane de çalışma statünüz	Kadro lu	103	46.4
	Sözleşmeli	119	53.6
Meslekteki kıdem yılınız	0-1 yıl	63	28.4
	2-3 yıl	55	24.8
	4-5 yıl	28	12.6
	6-7 yıl	12	5.4
	8 yıl ve üzeri	64	28.8
Şu anda çalıştığınız ünite de çalışma süreniz	0-1 yıl	129	58.1
	2-3 yıl	52	23.4
	4-5 yıl	15	6.8
	6 yıl ve üzeri	26	11.7
Çalışma saatiniz	40-48 saat/hafta	52	23.4
	56-64 saat/hafta	115	51.8
	72 ve üzeri saat/hafta	55	24.8
Aylık gelir düzeyiniz	Gelir Giderine denk	72	32.4
	Gelir giderden fazla	47	21.2
	Gelir giderden az	103	46.4
İlgilendiğiniz sanatsal ve bilimsel hobileriniz var mı?	Hayır	131	59.0
	Evet	91	41.0
Kişiliğinizi nasıl tanımlarsınız?	Dışa Dönüklük	36	16.2
	Yumuşak Başlılık	59	26.6
	Sorumluluk	59	26.6
	Duygusal Dengesizlik	24	10.8
	Deneyime Açlık	44	19.8
		$\bar{X} \pm SS$ (Min-Max)	
Yaş(yıl)		29.77±6.52(21-56)	

Çalışmada, hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği toplam puan ortalamasının 64.74±23.69 (minimum 28, maximum puanın 117) olduğu belirlendi. YBÖEÖ alt boyut puan ortalamalarına bakıldığında; “Motivasyon Alt Boyutu Puan

Ortalaması” 10.73 ± 5.35 , “Sebat Alt Boyutu Puan Ortalaması” 14.01 ± 6.26 , “Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu Puan Ortalaması” 16.26 ± 7.87 ve “Merak Yoksunluğu Alt Boyutu Puan Ortalaması” 23.72 ± 11.84 olarak bulundu.

Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) toplam puan ortalamasının ise 92.78 ± 15.04 (minimum 46, maximum puanın 131) olduğu saptandı (Tablo 4.2).

Tablo 4.2. Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam ve Alt Boyut Puan Ortalamaları Dağılımı (n=222)

Ölçekler	$\bar{X} \pm SS$	Minimum Puan	Maximum Puan
Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği	64.74 ± 23.69	28	117
“Motivasyon Alt Boyutu”	10.73 ± 5.35	6	34
“Sebat Alt Boyutu”	14.01 ± 6.26	6	36
“Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu”	16.26 ± 7.87	6	36
“Merak Yoksunluğu Alt Boyutu”	23.72 ± 11.84	9	54
Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği)	92.78 ± 15.04	46	131

Hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalaması ile cinsiyet, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi ve ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobinin varlığı arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak farklılaştığı belirlendi ($p < 0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalamasının erkek daha yüksek olduğu, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi arasındaki farkın kaynaklandığı grubu belirlemek amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde 0-1 yıl arası olan grubun puan ortalamasının 6 yıl ve üzeri olan grubun puan ortalamasından daha düşük olduğu bulundu. İlgilendiği sanatsal ve bilimsel hobilere sahip hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalamasının daha düşük olduğu saptandı.

Hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalaması ile medeni durum, eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu, çalıştığı bölüm, çalışma statüsü, meslekteki çalışma

süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki ilişkinin anlamlı olmadığı belirlendi ($p>0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ, motivasyon alt boyutu puan ortalaması ile şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki ilişkinin istatistiksel yönden anlamlı olduğu bulundu ($p<0.05$) (Tablo 4.3.).

Hemşirelerin YBÖEÖ, motivasyon alt boyutu ile şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi arasındaki farkın kaynaklandığı grubu belirlemek amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde 6 yıl ve üzeri olan grubun puan ortalamasının 0-1 yıl arası ve 4-5 yıl arası olan grubun puan ortalamasından daha yüksek olduğu saptandı.

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından motivasyon alt boyutu ile kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki farkın kaynaklandığı grubu belirlemek amacıyla yapılan post-hoc (Gabriel) analizde duygusal dengesiz olarak tanımlayan grubun puan ortalamasının tüm grupların puan ortalamasından daha yüksek olduğu bulundu.

Hemşirelerin YBÖEÖ, motivasyon alt boyutu puan ortalaması ile cinsiyet, medeni durum, eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu, çalıştığı bölüm, hastahane de çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu arasında anlamlı farklılık saptanmadı ($p>0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu puan ortalaması ile cinsiyet, medeni durum, hemşire olarak çalışma pozisyonu, çalıştığı bölüm, hastahane de çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi arasındaki ilişkinin anlamlı olmadığı belirlendi ($p>0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu puan ortalaması ile eğitim durumu, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasında arasında anlamlı bir farkın olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu ile eğitim durumu arasındaki farkın hangi gruptan kaynaklandığını saptamak için yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde lisansüstü mezunu grubun puan ortalamasının tüm grupların puan ortalamasından daha düşük olduğu belirlendi.

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu ile şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi arasındaki farkın kaynaklandığı grubu saptamak amacıyla yapılan post-hoc (Games-Howell) analizde 6 yıl ve üzeri olan grubun puan ortalamasının 0-1 yıl arası olan grubun puan ortalamasından daha yüksek olduğu belirlendi.

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından sebat alt boyutu ile kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki farkın kaynaklandığı grubu saptamak amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde duygusal dengesiz olarak tanımlayan grubun puan ortalamasının tüm grupların puan ortalamasından daha yüksek olduğu belirlendi.

Hemşirelerin YBÖEÖ, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu puan ortalaması ile cinsiyet, medeni durum, çalıştığı bölüm, hastahane de çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasında anlamlı farklılık saptanmadı ($p>0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu toplam puan ortalaması ile eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu arasındaki farkın istatistiksel yönden anlamlı olduğu belirlendi ($p<0.05$).

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ile eğitim durumu arasındaki farkın kaynaklandığı grubu belirlemek amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde lise mezunu grubun puan ortalamasının lisans mezunu grubun puan ortalamasından daha yüksek olduğu bulundu.

Hemşirelerin YBÖEÖ alt boyutlarından öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu ile hemşire olarak çalışma pozisyonu arasındaki farkın hangi gruptan kaynaklandığını saptamak için yapılan post-hoc (Bonferroni) analizde klinik hemşiresi

olan grubun puan ortalamasının diğ er grubu hemşirelerin puan ortalamasından daha d    k olduğu belirlendi.

Hemşirelerin YB E   alt boyutlarından merak yoksunluğu alt boyutu puan ortalaması ile eğitim durumu, çalıştığı bölüm, hastahane de çalışma stat   , meslekteki çalışma süresi,  u anda çalıştığı ünitede çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olmadığı saptandı ($p>0.05$).

Hemşirelerin YB E   alt boyutlarından merak yoksunluğu alt boyutu puan ortalaması ile cinsiyet ve medeni durum arasındaki farkın istatistiksel bakımdan anlamlı olduğu saptandı ($p<0.05$). Erkek ve evli hemşirelerin YB E   alt boyutlarından merak yoksunluğu alt boyutu puan ortalamasının daha yüksek olduğu saptandı (Tablo 4.3).

Tablo 4.3. Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam Puan Ortalaması ve Alt Boyut Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=222)

		YBÖÖ Toplam Puan Ortalaması			Motivasyon Alt Boyutu		Sebat Alt Boyutu		Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu		Merak yoksunluğu Alt Boyutu	
Demografik Özellikler		n	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık
Cinsiyet	Erkek	93	69.59±23.30	t=2.622*	11.52±5.89	t=1.874*	14.70±6.34	t=1.400*	17.04±7.51	t=1.250*	26.31±11.98	t=2.811*
	Kadın	129	61.24±23.45	p=0.009	10.17±4.86	p=0.062	13.51±6.18	p=0.163	15.70±8.11	p=0.213	21.85±11.42	p=0.005
Medeni durum	Evli	110	67.23±25.30	t=1.558*	10.70±5.68	t=-0.107*	13.92±6.65	t=-0.213*	17.30±8.17	t=1.951*	25.30±12.75	t=1.994*
	Bekar	112	62.29±21.84	p=0.121	10.77±5.02	p=0.915	14.10±5.88	p=0.831	15.25±7.47	p=0.052	22.16±10.70	p=0.047
Eğitim durumu	Lise	34	71.50±20.41	F=1.941† p=0.146	10.58±4.97	F=1.465† p=0.233	14.14±6.72	F=4.009† p=0.020	19.29±8.95	F=3.130† p=0.046	27.47±10.58	F=2.118† p=0.123
	Lisans	174	63.89±23.75		10.95±5.47		14.3±6.18		15.64±7.25		22.94±11.71	
	Lisansüstü	14	58.85±28.49		8.42±4.25		9.50±4.51		16.64±11.05		24.28±15.07	
Hemşire olarak çalışma pozisyonu	Sorumlu hemşire	13	64.76±25.82	F= 2.217† p=0.111	8.53±3.20	F=2.412† p=0.092	13.53±5.72	F= 0.171† p=0.843	16.69±8.45	F= 3.432† p=0.034	26.01±11.20	F=1.380† p=0.254
	Klinik hemşiresi	178	63.30±22.76		10.63±5.23		13.95±6.11		15.65±7.56		23.06±11.44	
	Diğer	31	72.96±27.04		12.25±6.38		14.58±7.41		19.61±8.75		26.51±14.01	
Çalıştığınız bölüm	Dahili Birim	25	61.60±24.87	F= 0.326† p=0.860	9.40±3.76	F=1.145† p=0.336	13.40±6.05	F=1.549† p=0.189	14.92±7.53	F=0.319† p=0.865	23.88±12.92	F=0.093† p=0.985
	Poliklinik	14	60.07±25.86		9.64±4.46		10.78±5.14		17.35±8.90		22.28±14.32	
	Cerrahi Birim	14	65.78±25.44		12.92±9.11		12.92±5.51		17.28±8.30		22.64±11.09	
	Riskli Birimler	129	65.13±22.91		10.86±5.21		14.21±6.25		16.20±7.72		23.85±11.55	
	Diğer	40	66.70±24.91		10.80±5.16		15.27±6.80		16.55±8.33		24.07±11.94	
Hastahane de çalışma statünüz	Kadrolu	103	65.92±25.45	t= 0.689*	10.77±5.99	t= 0.098*	14.01±6.78	t=-0.040*	16.72±7.93	t= 0.813*	24.41±12.72	t=0.815*
	Sözleşmeli	119	63.72±22.12	p= 0.492	10.70±4.75	p=0.922	14.03±5.80	p=0.968	15.86±7.84	p= 0.417	23.11±11.03	p=0.416

*Independent Samples t test, †One Way ANOVA test.

Tablo 4.3. (Devamı)

		YBÖEÖ Toplam Puan Ortalaması		Motivasyon Alt Boyutu		Sebat Alt Boyutu		Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu		Merak yoksunluğu Alt Boyutu	
Demografik Özellikler	n	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık
Meslekteki çalışma yılınız	0-1 yıl	63	61.61±18.62		9.93±4.29		13.50±4.97		16.12±7.56		22.04±10.24
	2-3 yıl	55	62.49±25.01		11.03±5.32		14.41±6.84		14.50±7.93		22.52±11.51
	4-5 yıl	28	67.21±25.67	F=0.879† p=0.478	11.32±6.33	F=0.516† p=0.724	14.07±6.23	F=0.165† p=0.956	15.50±6.70	F=1.850† p=0.120	26.32±13.31
	6-7 yıl	12	65.66±27.04		11.16±4.30		14.16±5.85		16.01±8.49		24.33±13.78
	8 yıl ve üzeri	64	68.50±25.51		10.93±6.04		14.12±7.07		18.29±8.26		25.14±12.51
Şu anda çalıştığınız ünite de çalışma süreniz	0-1 yıl	129	61.52±22.15		10.18±4.63		13.12±5.37		15.44±8.09		22.7±11.40
	2-3 yıl	52	67.50±24.55	F=4.023†	11.34±5.51	F=3.463†	14.78±6.48	F=5.870†	16.96±7.61	F=1.835†	24.40±12.74
	4-5 yıl	15	60.13±24.23	p=0.008	8.86±3.70	p=0.017	11.86±4.80	p=0.001	15.86±6.72	p=0.142	23.53±13.03
	6 yıl ve üzeri	26	77.84±25.14		13.34±7.87		18.15±8.62		19.19±7.46		27.15±11.39
Çalışma saatiniz	40-48 saat/hafta	52	65.84±26.98		10.15±5.55		12.96±7.12		17.93±8.27		24.80±13.20
	56-64 saat/hafta	115	64.20±22.37	F=0.086† p=0.917	11.13±5.15	F=0.708† p=0.494	14.50±5.75	F=1.087† p=0.339	15.46±7.83	F=1.769† p=0.173	23.09±11.76
	72 ve üzeri saat/hafta	55	64.83±23.50		10.45±5.58		14.01±6.40		16.38±7.45		24.01±10.73
Aylık gelir düzeyiniz	Gelir Gidere Eşit	72	60.87±22.13		9.98±3.90		13.36±5.76		15.06±7.32		22.45±11.34
	Gelir Giderden Fazla	47	69.36±23.02	F=1.899† p=0.152	12.02±6.52	F=2.089† p=0.126	14.82±5.67	F=0.799† p=0.451	18.01±7.45	F=1.989† p=0.139	24.51±11.81
	Gelir Giderden Az	103	65.33±24.81		10.67 5.57		14.10±6.83		16.31±8.34		24.24±12.23

*Independent Samples t test, †One Way ANOVA test.

Tablo 4.3. (Devamı)

		YBÖÖ Toplam Puan Ortalaması		Motivasyon Alt Boyutu		Sebat Alt Boyutu		Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu		Merak yoksunluğu Alt Boyutu		
Demografik Özellikler		n	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test and Significance	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık
İlgilendiğiniz sanatsal ve bilimsel hobileriniz var mı?	Hayır	131	67.65±23.79	t=2.217*	11.21±5.49	t=1.592*	14.72±6.50	t=2.032*	17.01±7.83	t=1.691*	24.70±12.36	t=1.498*
	Evet	91	60.54±23.04	p=0.028	10.05±5.08	p=0.113	13.01±5.77	p=0.043	15.19±7.85	p=0.092	22.29±10.96	p=0.136
Kişiliğinizi Nasıl Tanımlarsınız?	Dışa Dönüklük	36	60.27±25.04	F= 2.157† p=0.075	10.50±5.55	F= 2.895† p=0.023	13.50±5.76	F= 4.044† p=0.003	14.22±7.23	F= 1.011† p=0.402	22.05±11.44	F=1.344† p=0.255
	Yumuşak Başlılık	59	67.71±23.68		10.40±4.42		13.81±5.92		17.50±8.15		25.98±13.26	
	Sorumluluk	59	63.52±23.18		10.32±4.50		13.79±6.39		16.54±8.03		22.86±11.18	
	Duygusal Dengesizlik	24	75.12±21.32		14.16±7.90		18.54±7.55		16.20±7.02		26.20±10.21	
	Deneyime Açlık	44	60.3±23.26		10.06±5.23		12.54±5.24		15.93±8.20		21.84±11.61	

*Independent Samples t test, †One Way ANOVA test.

Hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalamaları ile medeni durum, çalıştığı bölüm ve kişiliğini tanımlama durumu arasındaki ilişkinin anlamlı olarak farklılaştığı belirlendi ($p<0.05$).

Hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalaması evlilerde daha yüksek olduğu, çalıştığı bölüm arasındaki farkın kaynaklandığı grubu saptamak amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) istatistiksel analizde cerrahi birimde çalışan hemşirelerin toplam puan ortalamasının dahili birimde çalışanların toplam puan ortalamasından daha düşük olduğu belirlendi. OMÖ toplam puan ortalaması kişiliğini dışa dönüklük olarak tanımlayan hemşirelerde daha yüksek olduğu saptandı.

Hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalaması ile kişiliğini tanımlama durumu arasındaki farkın kaynaklandığı grubu saptamak amacıyla yapılan post-hoc (Bonferroni) istatistiksel analizde kendisini duygusal dengesiz olarak tanımlayan grubun puan ortalamasının diğer tüm grupların puan ortalamasından daha düşük olduğu belirlendi.

Hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalamaları ile cinsiyet, eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu, hastahane de çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobilerin varlığı arasında anlamlı bir farklılık saptanmadı ($p>0.05$) (Tablo 4.4.).

Tablo 4.4. Hemşirelerin Tanıtıcı Özelliklerine Göre Oxford Mutluluk Ölçeği (Özel İyi Hissizlik Ölçeği) Toplam Puan Ortalamalarının Karşılaştırılması (n=222)

		OMÖ (ÖİAÖ)		
Demografik Özellikler		n	$\bar{X} \pm SS$	Test ve Anlamlılık
Cinsiyet	Erkek	93	91.60±15.68	t=-0.993*
	Kadın	129	93.63±14.57	p=0.322
Medeni Durum	Evli	110	94.81±14.31	t=2.010*
	Bekar	112	90.78±15.54	p=0.046

Tablo 4.4. (Devamı)

		OMÖ (ÖİAÖ)		
Demografik Özellikler		n	$\bar{x} \pm SS$	Test ve Anlamlılık
Eğitim durumu	Lise	34	89.11±14.89	F=3.010† p=0.051
	Lisans	174	92.86 ±15.19	
	Lisansüstü	14	100.71 ±10.57	
Hemşire olarak çalışma pozisyonu	Sorumlu hemşire	13	98.46 ±12.82	F=1.224† p=0.296
	Klinik hemşiresi	178	92.73 ±14.89	
	Diğer	31	90.70 ±16.56	
Çalıştığınız Bölüm	Dahili Birim	25	98.04 ±15.26	F=2.634† p=0.035
	Poliklinik	14	95.78 ±10.17	
	Cerrahi Birim	14	82.50 ±10.50	
	Riskli Birimler	129	92.44 ±15.56	
	Diğer	40	93.12 ±14.61	
Hastahanedeki çalışma statünüz	Kadrolu	103	92.76 ±14.19	t=-0.015* p=0.988
	Sözleşmeli	119	92.79 ±15.80	
Meslekteki çalışma süreniz	0-1 yıl	63	92.63 ±14.53	F=0.778† p=0.541
	2-3 yıl	55	93.34 ±18.30	
	4-5 yıl	28	91.42 ±10.87	
	6-7 yıl	12	86.33 ±14.77	
	8 yıl ve üzeri	64	94.25 ±14.11	
Şu anda çalıştığınız üniteye çalışma süreniz	0-1 yıl	129	94.27 ±14.45	F=1.100† p=0.350
	2-3 yıl	52	90.26 ±16.01	
	4-5 yıl	15	92.60 ±09.73	
	6 yıl ve üzeri	26	90.53 ±18.03	
Haftalık çalışma saatiniz	40-48 saat/hafta	52	92.28 ±13.64	F=1.766† p=0.173
	56-64 saat/hafta	115	91.01 ±14.74	
	72 ve üzeri saat/hafta	55	94.14 ±16.64	
Aylık gelir düzeyiniz	Gelir Gidere denk	72	95.23 ±15.08	F=2.046† p=0.132
	Gelir Giderden Az	103	90.68 ±15.89	
	Gelir Giderden Fazla	47	93.61 ±12.49	
İlgilendiğiniz sanatsal ve bilimsel habileriniz var mı?	Hayır	131	91.57 ±14.93	t=-1.443* p=0.151
	Evet	91	94.52 ±15.12	
Kişiliğinizi nasıl tanımlarsınız?	Dışa Dönüklük	36	95.94 ±17.01	F=4.950† p=0.001
	Yumuşak Başlılık	59	94.15 ±12.93	
	Sorumluluk	59	94.74 ±16.36	
	Duygusal Dengesizlik	24	80.75 ±10.83	
	Deneyime Açlık	44	92.29 ±13.45	

OMÖ (ÖİAÖ): Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyiye Algısı Ölçeği) *Independent Samples t test, †One Way ANOVA test.

Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği toplam puan ve ölçek alt boyut puan ortalamaları arasında negatif yönlü zayıf anlamlı bir ilişki olduğu belirlendi ($p<0.05$). Hemşirelerin YBÖEÖ ve öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyut toplam puan ile yaş arasında pozitif yönlü zayıf anlamlı bir ilişki olduğu bulundu ($p<0.05$) (Tablo 4.5.).

Tablo 4.5. Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) ile Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği Toplam Puan ve Ölçek Alt Boyutlarının Puan Ortalamaları Arasındaki İlişki (n=222)

		OMÖ (ÖİAÖ)	YBÖEÖ	Motivasyon Alt Boyutu	Sebat Alt Boyutu	Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	Yaş
OMÖ (ÖİAÖ)	r	-						
	p	-						
YBÖEÖ	r	-.380						
	p	.001						
Motivasyon Alt Boyutu	r	-.384	.610					
	p	.001	.001					
Sebat Alt Boyutu	r	-.374	.648	.720				
	p	.001	.001	.001				
Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu	r	-.235	.770	.222	.165			
	p	.001	.001	.001	.014			
Merak Yoksunluğu Alt Boyutu	r	-.233	.871	.240	.333	.688		
	p	.001	.001	.001	.001	.001		
Yaş	r	.034	.149	.061	.005	.212	.126	
	p	.615	.027	.362	.940	.001	.061	

5. TARTIŞMA

Bu bölümde hemşirelerin yaşam boyu öğrenme ile öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi amacıyla yapılan araştırmanın bulguları literatür doğrultusunda tartışılmış ve yorumlanmıştır.

Bu çalışmada YBÖEÖ toplam puan ortalamasının 64.74 ± 23.69 (minimum 28, maksimum 117) olduğu belirlendi. YBÖE ölçeği alt boyut puan ortalamalarına bakıldığında; “Motivasyon Alt Boyutu Puan Ortalaması” 10.73 ± 5.35 , “Sebat Alt Boyutu Puan Ortalaması” 14.01 ± 6.26 , “Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu Puan Ortalaması” 16.26 ± 7.87 ve “Merak Yoksunluğu Alt Boyutu Puan Ortalaması” 23.72 ± 11.84 olarak bulundu (Tablo 4.2.). Bu sonuçlar doğrultusunda araştırmaya katılan hemşirelerin YBÖ eğilimlerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Literatür incelendiğinde benzer ve farklı sonuçlar elde edilen araştırmalar yer almaktadır. Güçlü ve ark.⁸⁷ tarafından yapılan çalışmada hemşirelik bölümü öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri orta düzeyde, Gündoğar³⁴ tarafından yapılan çalışmada hemşirelerin YBÖ düzeylerinin iyi düzeyde olduğu saptanmıştır. Şenyuva ve Kaya³ tarafından bir eğitim ve araştırma hastanesinde çalışan hemşirelerle yapılan çalışmada hemşirelerin YBÖ eğilimleri düşük seviyede olduğu bulunmuştur. Bu araştırmaya göre hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimi içinde oldukları, yeni bilgi ve becerileri kişisel ve mesleki anlamda öğrenmeye istekli oldukları söylenebilir. Bu farklılığın pandemi sürecinde hemşirelerin çalışma saatlerinin, iş yüklerinin ve streslerinin fazla olması,^{88, 89} araştırma gruplarının değişkenlik göstermesi, araştırma yapılan bölgelerde öğrenme olanaklarının aynı olmamasından⁹⁰ kaynaklandığı söylenebilir.

Bu çalışmada hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyi Hissiyat Algısı Ölçeği) toplam puan ortalamasının 92.78 ± 15.04 (minimum 46, maksimum 131) olduğu saptandı

(Tablo 4.2.). Bu sonuçlar araştırmaya katılan hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalamasının orta düzeyde olduğunu göstermektedir.

İlgili literatür incelendiğinde farklı sonuçlar bulunmaktadır. Oates ve ark.⁹¹ tarafından Birleşik Krallık'ta yapılan çalışmada hemşirelerin öznel mutluluk düzeylerinin düşük olduğu bulunmuştur. Çin'de yapılan bir çalışmada yoğun bakım hemşirelerinin öznel mutluluk düzeylerinin düşük olduğu saptanmıştır.⁹² Takeda ve ark.⁹³ yaptığı çalışmada hemşirelerin yüksek öznel mutluluğa sahip olması olduğu bulunmuştur. Literatürde öznel mutluluk ile farklı değişkenler arasındaki ilişkinin sorgulandığı çalışmalar mevcuttur.^{17, 22, 94} Literatür incelendiğinde öznel mutluluk düzeyi yüksek kişilerin olumlu duygulanım seviyelerinin yüksek olduğu,⁹⁵ yaşam doyumlarının yüksek olduğu, kendilerini daha olumlu algıladıkları⁶⁰ ve kendini daha iyi ifade ettikleri⁹⁶ belirlenmiştir. Ayrıca kişilerin öznel mutluluğunun yüksek olması olayları olumlu algılama ve yorumlamaya daha meyilli olduklarını⁹⁷ ve istenen yaşantılara fazla duygusal tepkiler verirken, istenmeyen yaşantılara daha az tepki verdikleri⁹⁸ belirlenmiştir. Bu farklılığın nedeni araştırma evreninin nicelik ve nitelik bakımından farklı olması, hemşirelerin çalışma şartlarının aynı olmaması, pandemi sürecinde hemşirelerin mesleki algı ve uygulamalarında değişikliklerin ortaya çıkmasından^{89, 99-101} kaynaklandığı söylenebilir.

Bu çalışmada hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalaması ile cinsiyet, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi arasında anlamlı bir farklılık saptandı (Tablo 4.3.). Bu araştırma sonuçlarına göre yaşam boyu öğrenme eğilimi kadınlarda, sanatsal ve bilimsel hobiy e sahip olan ve şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi 0-1 yıl aralığında olan hemşirelerde daha yüksek olduğu bulundu.

Literatürde yapılan bazı araştırmalarda yaşam boyu öğrenme ve cinsiyet arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak anlamlı olduğu^{43, 68, 102} belirlenmiştir. Bu sonuç araştırmayı desteklemektedir. Bazı çalışmalarda ise araştırmaya ters olarak yaşam boyu öğrenme ve cinsiyet arasında fark olmadığı^{103, 104} ifade edilmektedir. Bu araştırmanın sonucuna göre kadın hemşirelerin bireysel gelişmelerini daha çok önemseydiği, mesleki bilgileri öğrenme ve becerilerini geliştirme isteklerinin erkeklere göre daha yüksek olduğu söylenebilir. Ayrıca erkeklerin son yıllarda hemşirelik mesleğinde yer almaları, cinsiyete göre mesleki beklentilerin ve rollerin değiştiği, bu faktörlerin bireysel gelişim ve öğrenmede etkili olduğu şeklinde yorumlanabilir. Literatür tarandığında çalıştığı ünite de çalışma süresi ve yaşam boyu öğrenme arasındaki farkı inceleyen bir araştırmaya rastlanmamıştır. Bu sonuç literatüre katkı sağlayarak hemşirelerin çalıştıkları klinikte yaşam boyu öğrenmelerinin önemini vurgulamaktadır. Hemşirelerin öğrenme eğiliminin yüksek olması çalıştığı klinikteki hasta bakım kalitesinde önemli bir yere sahip olduğu söylenebilir. Araştırmamızda sanatsal ve bilimsel hobilerin yaşam boyu öğrenmeyi olumlu etkilediği bulunmuş ve literatürde araştırmayı destekleyen çalışmalar yer almaktadır.¹⁰³ Bu sonuç kişisel gelişimi için hobilere sahip hemşirelerin mesleki bilgi ve beceriyi öğrenmeye, geliştirmeye daha eğilimli olduğu şeklinde yorumlanabilir. Bu araştırmada yaş ve YBÖ arasında pozitif yönlü zayıf bir ilişki saptandı. Literatür incelendiğinde Kaya¹⁰⁵ eğitsel ve düşünsel etkinliklerini sürdüren ileri yaş yetişkinlerde yaşam boyu öğrenme eylemini rahatlıkla gerçekleştirebildiklerini, öğrenmeye hazır, istekli ve öz yönelimli bireyler olduklarını ifade etmiştir. Gündoğar³⁴ tarafından yapılan araştırmada ise yaş ile anlamlı bir ilişki bulunmadığı ifade edilmektedir. Yaşam boyu öğrenme kavramı her yaş grubu için önemli olmasının yanı sıra geçmişten gelen deneyimleri sayesinde yeni öğrenmeler için zengin kaynaklara

sahip olan, yaşam boyu öğrenme kavramının farkında olan bireylerin öğrenmeye daha eğilimli olduğu söylenebilir.

Bu araştırmada hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalaması ile medeni durum, eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu, çalıştığı bölüm, hastanede çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, kişiliğini nasıl tanımladığı arasında anlamlı farklılık saptanmadı (Tablo 4.3.).

Literatürde medeni durum ve yaşam boyu öğrenme arasında anlamlı bir farklılık bulunmamıştır.^{34, 106, 107} Bu doğrultuda araştırma sonuçları literatürü desteklemektedir. Yapılan bir araştırmada hemşirelerin eğitim durumunun ile YBÖ eğilimleri arasında anlamlı bir ilişki olmadığı ifade edilmiştir.³⁴ Ayaz;¹⁰³ Yaman ve Yazar¹⁰⁸ tarafından yapılan çalışmalarda eğitim durumu ile YBÖ eğilimleri arasında anlamlı ilişki bulunmuştur. Bu araştırmaya göre lisansüstü hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin yüksek olduğu belirlendi. Fakat evren sayısının az olmasından ve hemşirelerin yaşam boyu eğilimi içinde olmaları, mesleki ve kişisel ilerlemelerinin, öğrenme süreçlerinin devam etmesi sebebiyle istatistiksel bir fark bulunmadı.

Literatürde bazı çalışmalar meslekte çalışma yılı ve YBÖ eğilimi arasında anlamlı bir ilişkinin olmadığını,^{103, 109} bazı çalışmalar ise anlamlı bir fark olduğunu¹⁰⁸ ortaya koymuştur. Bu sonuca göre hem mesleğe yeni başlayan hem de mesleki kıdemi fazla olan hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimi içinde olmadığı söylenebilir. Literatürde çalışma pozisyon ve YBÖ eğilimi arasında anlamlı bir ilişki olmadığı fakat fark olmamasına rağmen yönetim pozisyonunda çalışan hemşirelerin YBÖ puan ortalamaları yüksek olduğu belirtilmiştir.³⁴ Bu durum doğrultusunda araştırma sonucu literatürü desteklemektedir. Literatürde gelir düzeyi ve YBÖ eğilimi arasında anlamlı bir fark bulunmuştur.^{40, 102} Araştırma sonucunun farklı olmasının sebebi araştırmaya katılan hemşirelerin yaklaşık eşit miktarda gelire sahip olması ve hemşirelerin yaşam

boyu öğrenmesinde gelir düzeyinin içsel motivasyon eksikliğine neden olduğu söylenebilir. Literatürde yaşam boyu öğrenme ve kişilik arasında anlamlı bir fark olduğunu gösteren araştırmalar yer almaktadır.⁶⁸ Literatürle araştırma sonuçlarının benzer olmamasının nedeni hemşirelerin kişilik tanımlamaları farklı ve evrenin sayısının sınırlı olmasından kaynaklanabilir. Bu sonuçlar doğrultusunda kişilik tipi fark etmeksizin hemşirelerin yaşam boyu eğilimlerinin orta düzeyde olduğu söylenebilir.

Araştırmamızda YBÖEÖ motivasyon alt boyutunda hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin sosyodemografik özelliklere göre farklılıkları incelediğinde şu anda çalıştığı ünite çalışma süresinde 6 yıl ve üzeri çalışanların yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha yüksek olduğu, kişilik tanımlamasında kişiliğini duygusal dengesiz olarak tanımlayan grubun yaşam boyu öğrenme eğiliminin daha yüksek olduğu belirlendi. Bu sonuçlar doğrultusunda 6 yıl ve üzeri çalışan ve kişiliğini duygusal dengesiz olarak tanımlayan hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha düşük olduğu, öğrenmeye diğer gruplara göre daha az motive oldukları söylenebilir.

Bu araştırmada hemşirelerin sosyodemografik özelliklerinde sebat alt boyutu puan ortalaması ile eğitim durumu, şu anda çalıştığı ünite çalışma süresi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasında anlamlı bir farklılık saptandı (Tablo 4.3.). Hemşirelerin sebat alt boyutu puan ortalamasında eğitim durumunda lisansüstü mezunu grubun puan ortalaması tüm gruba göre düşük, şu anda çalıştığı ünite çalışma süresinde 6 yıl ve üzeri olan grubun puan ortalamasını yüksek ve kişilik tanımlamasında duygusal dengesiz olarak tanımlayan grubun daha yüksek olduğu belirlendi. Bu sonuçlar doğrultusunda 6 yıl ve üzeri çalışan ve kişiliğini duygusal dengesiz olarak tanımlayan hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha düşük olduğu, öğrenme konusunda daha az kararlı oldukları söylenebilir. Sanatsal ve bilimsel hobiyeye sahip olan ve lisansüstü mezunu olan hemşirelerin yaşam boyu

öğrenme eğilimlerinin daha yüksek olduğu, öğrenmeye diğer gruplara göre daha fazla kararlı ve istekli oldukları söylenebilir.

Bu araştırmaya katılan hemşirelerin öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk alt boyutu puan ortalaması ile eğitim durumu, çalışma pozisyonu arasında anlamlı farklılık saptandı (Tablo 4.3.). Bu sonuçlarda eğitim durumundaki farklılığın lise mezunu grup puan ortalamasının lise mezunu grubun puan ortalamasından yüksek olmasından, çalışma pozisyonu arasındaki farklılığın ise klinik hemşiresi olan grubun puan ortalamasının diğer gruptaki hemşirelerin puan ortalamasından daha düşük olmasından kaynaklanmaktadır. Lise mezunu ve diğer grupta çalışan hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha düşük olduğu ve kendi öğrenme sürecini düzenlemesi ve yönlendirmesinde yetersiz olduğu söylenebilir.

Hemşirelerin merak yoksunluğu alt boyutu puan ortalaması ile cinsiyet ve medeni durum arasında anlamlı farklılık saptandı (Tablo 4.3.). Bu araştırmada kadın ve bekâr hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin daha yüksek olduğu ve ihtiyacı olan herhangi bir bilginin farkına varması, araması ve bu bilgiyi yaşamlarına entegre ettikleri söylenebilir.

Bu araştırmada hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalamaları ile medeni durum, çalıştığı bölüm ve kişiliğini tanımlama durumu arasında anlamlı bir farklılık belirlendi (Tablo 4.4.). Bu araştırmada evlilerin, dahili birimde çalışan ve kişiliğini dışa dönüklük olarak tanımlayan hemşirelerin öznel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu belirlendi. Araştırma sonuçlarının literatür ile paralel olduğu belirlenmiştir. Literatürde bazı çalışmalarda öznel mutluluk ve medeni durum arasında anlamlı bir fark olduğunu genellikle evlilerin daha yüksek öznel mutluluğa sahip olduğu¹¹⁰⁻¹¹² ifade edilmiştir. Literatürde öznel mutluluk ve hemşirelerin çalıştığı bölüm arasında anlamlı fark olduğu ve yoğun bakım hemşirelerinin daha düşük öznel mutluluğa sahip olduğu

belirtilmiştir.⁹² Literatürde öznel mutluluk ve kişiliğini dışa dönüklük kişilik arasında anlamlı bir fark olduğu bulunmuştur.^{18, 96, 113} Bu sonuçlar araştırmanın literatüre katkı sağladığını ve desteklediğini ortaya koymuştur.

Bu araştırmada gönüllü katılan hemşirelerin OMÖ toplam puan ortalamaları ile cinsiyet, eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu, hastanede çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, çalışma saati, aylık gelir düzeyi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobileri olma durumu arasında anlamlı farklılık saptanmadı (Tablo 4.4.). Öznel mutluluk ve cinsiyet ilişkisini inceleyen çalışmalar farklı sonuçlar elde etmiştir.^{23, 91, 92, 94, 114} Bazı araştırmalarda öznel mutluluk düzeyinin cinsiyete göre farklılık gösterdiği,¹¹⁵⁻¹¹⁷ bazı araştırmalarda ise farklılık göstermediği^{79, 91, 102, 113} belirtilmiştir. Bu araştırmada elde edilen bulguların farklı olmasının sebebi cinsiyet rollerine özgü farklı süreçler⁷⁹ ve beklentilerin olması, içinde yaşanılan toplumun sosyokültürel değerlerinin bireysel algılarda farklılık göstermesi¹¹⁸ ve araştırma evreninin bir eğitim araştırma hastanesi ile sınırlı olması kabul edilebilir. Öznel mutluluk ve eğitim durumunu inceleyen bazı araştırmalar anlamlı bir fark olmadığını,^{111, 119} bazı araştırmalar ise anlamlı bir fark olduğunu¹²⁰⁻¹²² ifade etmiştir. Araştırma bulguları literatürle örtüşmektedir.

Literatür incelendiğinde öznel mutluluk ve hemşire olarak çalışma pozisyonu, hastanede çalışma statüsü, meslekteki çalışma süresi, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, çalışma saati arasındaki ilişkiyi inceleyen çok az çalışma olduğu görülmüştür. Liu ve ark.⁹² yoğun bakım hemşireleri üzerinde yaptığı çalışmada uzun süreli kritik hasta ile temasta olan, sık vardiya değiştiren, mesleki kıdem yılı az olan, çalışma saati fazla olan hemşirelerin öznel mutluluk düzeylerinin düşük olduğunu belirtmiştir. Qu ve Wang¹¹⁴ tarafından yapılan araştırmada teknik ünvana sahip ve 16-20 yıllık hemşirelik deneyimi olan hemşirelerin öznel mutluluk düzeylerinin daha yüksek olduğu

belirtilmektedir. Araştırma sonuçlarındaki farklılık hemşirelerin içinde bulunduğu kültürel ortam ve çalıştığı sağlık sisteminin niteliğinin farklı olmasından kaynaklanabilir.

Literatür tarandığında öznel mutluluk ve aylık gelir düzeyi arasındaki ilişkiyi inceleyen bazı araştırmalar gelir düzeyine göre değiştiğini,^{114, 123, 124} bazı araştırmalar ise gelir düzeyine göre değişmediğini^{96, 125} ortaya koymuştur. Literatürdeki araştırmalara bakıldığında gelir durumunun öznel mutluluğa etkisi sınırlıdır. Belirli bir noktaya kadar iki kavram arasında artışın paralel olduğu kabul edilirken, belli bir seviyeden sonra durduğu düşünülmekte ve tartışılması gerektiği kabul edilmektedir.^{125, 126} Öznel mutluluk ve gelir düzeyi arasındaki ilişkinin net olarak sunulması için daha fazla araştırma yapılmasının gerekli olduğu söylenebilir. Literatür tarandığında öznel mutluluk ve ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobiler arasındaki ilişkiyi inceleyen bir çalışmaya rastlanmamıştır. Bu araştırmaya katılan hemşirelerin sayısının sınırlı olması ve aynı çalışma sistemine sahip olmasından kaynaklı anlamlı bir fark bulunmamış olabilir.

Bu çalışmada hemşirelerin YBÖEÖ motivasyon, sebat, öğrenmeyi düzenlemede yoksunluk ve merak yoksunluğu alt boyutlarından aldıkları ortalama puanlar ile OMÖ puanları arasındaki ilişkinin istatistiksel olarak negatif yönde anlamlı olduğu belirlendi. Bu sonuç hemşirelerin YBÖEÖ ve tüm alt boyut ortalama toplam puanları arttıkça OMÖ ortalama toplam puanlarının düştüğünü göstermektedir. YBÖEÖ puan düştükçe yaşam boyu öğrenme eğilimi artmaktadır. OMÖ puan ortalaması arttıkça öznel mutluluk düzeyi artmaktadır. Bu doğrultuda hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile öznel mutluluk düzeyleri arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü zayıf bir ilişkinin olduğu saptandı. Bireyin yaşam boyu öğrenme eğiliminin yüksek olması, yaşam boyu öğrenme becerilerini arttıracak yaşantılar içerisinde bulunmasını ve çağa

ayak uydurmasını sağlayacağından; yaşam boyu öğrenme eğilimi yüksek bir hemşirenin de kişisel ve mesleki yaşamından daha çok doyum alması ve böylelikle kendini daha mutlu hissetmesi olağan görülebilir.

Hemşirelerin öğrenme için motivasyonlarının yeterli düzeyde olduğu fakat içinde bulunduğumuz pandemi sürecinde çalışma saatlerinin ve koşullarının daha kötü hale gelmesi ile bulaş riskine dair yaşadıkları psikolojik (mutsuzluk, anksiyete, stres, umutsuzluk, özlem vb.)^{127, 128} ve biyolojik (uykusuzluk, immunizasyon bozuklukları, beslenememe vb.)^{128, 129} sorunlar bireysel gelişim etkinliklerini olumsuz etkilediği düşünülmektedir. Literatürde yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin, problem çözme,³⁴ girimcililik,¹⁰⁶ yaşam kalitesi;¹³⁰ öznel mutluluk düzeyinin ise iş doyumuna,⁹² kişilik tipleri,⁹⁶ yaşam boyu öğrenme¹⁵ gibi değişkenlerle arasındaki ilişkinin incelendiği araştırmalar mevcuttur. Literatürde aynı grup ile yapılan benzer araştırmaya rastlanılmaması bu araştırmada elde edilen sonuçların kıyaslanabilirliğini ve yorumlanmasını zorlaştırmaktadır. Hemşireler ile yeni çalışmalara örnek olması, ölçeğin hemşirelik bilimi ile buluşması ve bu konudaki çalışmalara ivme kazandırması açısından ilgili literatüre katkı sağlayacaktır.

6. SONUÇ VE ÖNERİLER

Çalışma sonucunda;

- Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile öznel mutluluk düzeyleri arasında istatistiksel olarak pozitif yönlü zayıf ilişki olduğu saptandı.
- Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimleri Ölçeği toplam puan ortalamasının orta düzeyde olduğu belirlendi.
- Oxford Mutluluk Ölçeği toplam puanı orta düzeyde olduğu belirlendi.
- Hemşirelerin Oxford Mutluluk Ölçeği toplam puan ortalamaları ile medeni durum, çalıştığı bölüm ve kişiliğini tanımlama durumu arasında anlamlı farklılık belirlendi.
- Hemşirelerin YBÖEÖ toplam puan ortalaması için; cinsiyet, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi ve ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.
- Hemşirelerin “Motivasyon Alt Boyutu” puan ortalaması ile şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.
- Hemşirelerin “Sebat Alt Boyutu” puan ortalaması ile eğitim durumu, şu anda çalıştığı ünite de çalışma süresi, ilgilendiği sanatsal ve bilimsel hobi durumu ve kişiliğini nasıl tanımladığı arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.
- Hemşirelerin “Öğrenmeyi Düzenlemede Yoksunluk Alt Boyutu” puan ortalaması ile eğitim durumu, hemşire olarak çalışma pozisyonu arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.
- Hemşirelerin “Merak Yoksunluğu Alt Boyutu” puan ortalaması ile cinsiyet ve medeni durum arasındaki ilişki istatistiksel olarak anlamlıdır.

Elde edilen sonuçlar doğrultusunda;

- Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme becerilerini geliştirmeleri için hizmet içi eğitimlerin sayısı arttırılabilir.
- Hemşirelerin yaşam boyu öğrenme imkânlarına (lisansüstü eğitim, kütüphane, kurslar, kongre, konferans, panel gibi) erişimlerine daha fazla olanak sağlanabilir.
- Hastanede çalışma saatleri azaltılarak hemşirelerin kendilerine vakit ayırması hem yaşam boyu öğrenmeye yönelik faaliyetlerini hem de öznel mutluluk düzeylerini arttırabilir.
- Hemşirelerin öznel mutluluk düzeyinin arttırılması için gerekli uygulamalar hem sağlık bakanlığı hem de hastaneler tarafından yapılabilir. Hemşirelerin özlük hakları ve çalışma koşulları iyileştirilebilir. Hemşirelerin bireysel sorunlarına çözüm sunabilecek Rehberlik Araştırma Merkezlerinde ücretsiz psikolojik danışma ve rehberlik hizmeti sağlanabilir, hemşirelerin isteklerine göre sosyal, sanatsal faaliyet kursları açılabilir.
- Ülke genelini kapsayan çalışmaların yapılması, hemşirelerin yaşam boyu öğrenme eğilimleri ve öznel mutluluk düzeyleri arasındaki ilişkinin incelenmesi için daha çok nitel ya da nicel nitel olarak karma araştırmalar yapılması önerilebilir.

KAYNAKLAR

1. Şenyuva E. Hemşirelikte yaşam boyu öğrenme: algılar ve gerçekler. *Florence Nightingale Hemşirelik Dergisi*, 2013, 21: 69-75.
2. Yalçın SU, Özaslan Z, Şahin EŞ, Erdoğan B, Alptekin HM, Er RA. Hemşire adaylarının yaşam boyu öğrenme eğilimleri: Nitel bir çalışma. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2019, 8: 55-63.
3. Şenyuva E, Kaya H. Nurses' lifelong-learning tendencies and their attitudes toward distance education: A sample of Turkey. *Stanisław Juszczak*, 2014, 35: 17-28.
4. Hirst SP, LeNavenec CL, Stares R. Lifelong learning, certification, and nursing practice: Their interrelationship. *Papers on Postsecondary Learning and Teaching*, 2017, 2: 10-15.
5. Yavuz AY. Determination of intergeneration differences of nurses and student nurses about lifelong learning in the changing world: Eastern black sea sample. *Middle Black Sea Journal of Health Science*, 2020, 6: 28-36.
6. Kumar A. Philosophical background of adult and lifelong learning. *Erişim*, 2012, 24: 2017.
7. Dikmen Y, Yuvacı HU, Erol F. The investigation of lifelong learning tendencies in medical faculty students: Tıp fakültesi öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi. *Journal of Human Sciences*, 2017, 14: 2399-2408.
8. Karabulut N, Gürçayır D, Kavuran E, Yaman Y. Hemşirelik öğrencilerinin kendi kendine öğrenmeye hazır oluş düzeyleri ve etkileyen faktörler. *Gümüşhane Üniversitesi Sağlık Bilimleri Dergisi*, 2015, 4: 1-14.

9. Güleç İ, Çelik S, Demirhan B. Yaşam boyu öğrenme nedir? Kavram ve kapsamı üzerine bir değerlendirme. *Sakarya University Journal of Education*, 2012, 2: 34-48.
10. Samancı O, Ocakcı E. Hayat boyu öğrenme. *Bayburt Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2017, 12: 711-722.
11. Ersoy A, Yılmaz B. Yaşam boyu öğrenme ve Türkiye’de halk kütüphaneleri. *Türk kütüphaneciliği*, 2009, 23: 803-834.
12. Michalos AC. Education, Happiness and Wellbeing. *Social Indicators Research*, 2008, 87: 347-366.
13. Lee S. Lifelong learning as a path to happiness? *Adult Education and Development (AED)*, 2016, 83: 68-73.
14. Kubzansky LD, Berkman LF, Glass TA, Seeman TE. Is educational attainment associated with shared determinants of health in the elderly? Findings from the MacArthur studies of successful aging. *Psychosomatic Medicine*, 1998, 60: 578-585.
15. İlknur K, Cengiz AR. Hayat boyu öğrenme merkezi (HBÖM) öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterlilikleri ile öznel iyi oluş arasındaki ilişkinin incelenmesi (İsmek örneği). *Journal Of Social And Humanities Sciences Research*, 2019, 6: 1955-1970.
16. Hammond C, Feinstein L. *Are those who flourished at school healthier adults? What role for adult education?*[Wider Benefits of Learning Research Report No. 17]. Baskı. Centre for Research on the Wider Benefits of Learning, 2006.
17. Aypay A, Eryılmaz A. Ergen öznel iyi oluşu ile kimlik statüsü ilişkisinin incelenmesi. *Dicle Üniversitesi Ziya Gökalp Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2011: 167-179.

18. Eryılmaz A, Ercan L. Öznel iyi oluşun cinsiyet, yaş grupları ve kişilik özellikleri açısından incelenmesi. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 2016, 4: 139-151.
19. Aypay A, Eryılmaz A. Relationships of high school student's subjective well-being and school burnout. *International Online Journal of Educational Sciences*, 2011, 3: 181-199.
20. Padır M, Eroğlu Y, Çalışkan M. Ergenlerde öznel mutluluk ile siber zorbalık ve mağduriyet arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Online Journal Of Technology Addiction & Cyberbullying*, 2015, 2: 32-51.
21. Karahan G, Eyüpoğlu E. Örgütsel iletişimde işe ilişkin duyuşsal iyilik algısı ile öznel mutluluk arasındaki ilişkinin incelenmesi: Türkiye'de havayolu şirketlerinde kabin memurları üzerine bir alan araştırması. *Sosyal Bilimler Araştırma Dergisi*, 2018, 7: 210-232.
22. Dilmaç B, Özkan C. Lise öğrencilerinde öznel mutluluk suçluluk ve utancın yordayıcısı olarak siber zorbalık. *Türk Eğitim Bilimleri Dergisi*, 2019, 17: 195-212.
23. Yılmaz KY, Çetinkaya R. Subjective wellbeing of education faculty students: The role of psychological and demographic variables. *Inonu University Journal of the Faculty of Education (INUJFE)*, 2019, 20: 165-177.
24. Bal PN, Gülcan A. Genç yetişkinlerde iyimserliğin mutluluk ve yaşam doyumu üzerindeki etkisinin incelenmesi. *Asya Öğretim Dergisi*, 2014, 2: 41-52.
25. Aral V. *Mutluluk ve Toplumun Esenliği*. Baskı. İstanbul, 2012.
26. Asıcı E, İkiz FE. Okulda öznel iyi oluşun okul iklimi ve öz-yeterlik açısından yordanması. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2019, 34: 621-638.

27. Jang HJ. Comparative study of health promoting lifestyle profiles and subjective happiness in nursing and non-nursing students. *Adv Sci Technology Letter*, 2016, 128: 78-82.
28. Vanlıoglu B, Öntürk ZK, Aslan FE. Happiness: reasons for happiness or sadness in nursing students/ Mutluluk: Hemşirelik bölümü öğrencilerinin hemşireliği tercih ettikleri için mutluluk/ mutsuzluk nedenleri. *Journal of Education and Research in Nursing*, 2010, 7: 11-16.
29. Yüksekbilgili Z, Akduman G. Sağlık personelinin mutlulukları üzerine bir alan araştırması: Aile sağlığı merkezlerinde bir uygulama. *Finans Ekonomi ve Sosyal Araştırmalar Dergisi*, 2015, 1: 71-84.
30. Bağcı E. Avrupa Birliği'ne üyelik sürecinde Türkiye'de yaşam boyu eğitim politikaları. *Ondokuz Mayıs University Journal of Education*, 2011, 30: 139-173.
31. Aksoy M. Kavram olarak hayat boyu öğrenme ve hayat boyu öğrenmenin Avrupa Birliği serüveni. *Bilgi*, 2013: 23-48.
32. Avrupa Komisyonu Eğitim ve Kültür Genel Müdürlüğü. European Report On Quality Indicators Of Lifelong Learning 1Baskı, 2002: 6-7.
33. Milli Eğitim Bakanlığı. Türkiye Hayat Boyu Öğrenme Strateji Belgesi ve Eylem Planı (2014-2018), Baskı, 2014: 7-11.
34. Gündoğar HS. Hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme Durumları ile Problem Çözme Becerilerinin İncelenmesi (Bartın İli Örneği). Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Yaşam Boyu Öğrenme Anabilim Dalı. Yüksek lisans, Bartın: Bartın Üniversitesi, 2019.
35. Günüş S, Odabaşı HF, Kuzu A. Yaşam boyu öğrenmeyi etkileyen faktörler. *Gaziantep University Journal of Social Sciences*, 2012, 11: 309-325.

36. Güngör G, Göksu A. Türkiye’de eēitim’in finansman’ı ve  lkeleraras’ı bir karşılaştırma. *Yönetim ve Ekonomi: Celal Bayar Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, 2013, 20: 59-72.
37. Faure E, Herrera, F., Kaddoura, A. *Learning to be: the world of education today and tomorrow*. Baskı. Paris: UNESCO, 1972.
38. Güler B. Avrupa Birliēi’nin Yetişkin Eēitim Program’ı Grundtvig  er evesinde Halk Kütüphanelerinin Yeri ve  nemi. Sosyal Bilimler Enstitüsü/Bilgi Ve Belge Yönetimi Anabilim Dal’ı. yüksek lisans tezi, Ankara Ankara Üniversitesi, 2004.
39. Ok abol R. MEB’in hayat boyu  ērenme strateji belgesi. *Eleştirel Pedagoji Politik Eēitim Dergisi*, 2015, 33: 61-64.
40. Coşkun D. Üniversite  ērencilerinin Yaşam Boyu  ērenme Eēilimlerinin Baz’ı Deēiřkenler Açısından İncelenmesi. Sosyal Bilimler Enstitüsü,Eēitim Bilimleri Bölümü/ Eēitim Programları ve  ēretim Anabilim Dal’ı. Doktora tezi, Ankara: Hacettepe Üniversitesi, 2009.
41. Güllüpınar F. Kamusal’l’iēin   k ş  ve bireyin sorumlulaştırılması olarak ‘Yaşam Boyu  ērenme’: Eēitim ve istihdam politikalarının eleştirisine bir katkı. *Amme İdaresi Dergisi*, 2017, 50: 67-84.
42. Uçar MY, Uysal S. Üniversite  ērencilerinin yaşam boyu  ērenme eēilimi, yeterlilik algısı ve sürekli kayg’ı durumları arasında ilişki. *Adnan Menderes Üniversitesi Eēitim Fakültesi Eēitim Bilimleri Dergisi*, 2019, 10: 72-82.
43. Coşkun YD, Demirel M. Üniversite  ērencilerinin yaşam boyu  ērenme eēilimleri. *Hacettepe Üniversitesi Eēitim Fakültesi Dergisi*, 2012, 42: 108-120.
44. Cropley A, Knapper C. Higher education and the promotion of lifelong learning. *Studies in higher education*, 1983, 8: 15-21.

45. Avrupa Birliğı Komisyonu. Recommendation of The European Parliament and of the council on key competences for lifelong learning. https://ec.europa.eu/education/education-in-the-eu/council-recommendation-on-key-competences-for-lifelong-learning_en. 01 Şubat 2021.
46. Şahin M, Akbaşı S, Yelken TY. Key competences for lifelong learning: The case of prospective teachers. *Educational Research and Reviews*, 2010, 5: 545-556.
47. Konokman GY, Yelken TY. Eğitim fakültesi öğretim elemanlarının yaşam boyu öğrenme yeterliklerine ilişkin algıları. *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2014, 29: 267-281.
48. Çelebi MD. Türkiye’de anadili eğitimi ve yabancı dil öğretimi. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2006, 1: 285-307.
49. Karakuş C. Meslek yüksekokulu öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme yeterlikleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi*, 2013, 2: 26-35.
50. Martin A. DigEuLit–a European framework for digital literacy: A progress report. *Journal of eLiteracy*, 2005, 2: 130-136.
51. Coşkun YD, Cumaoglu GK, Seçkin H. Computer technology teacher candidates’ views on the concepts of literacy related to information technology/ Bilgisayar öğretmen adaylarının bilişim alanıyla ilgili okuryazarlık kavramlarına yönelik görüşleri. *Journal of Human Sciences*, 2013, 10: 1259-1272.
52. Epçaçan C. Yaşam boyu öğrenme becerilerinin ders kitaplarında yer alma düzeyine örnek bir inceleme. *Adıyaman Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2013, 6: 353-379.
53. Kozikoglu I, Onur Z. Predictors of Lifelong Learning: Information Literacy and Academic Self-Efficacy. *Cypriot Journal of Educational Sciences*, 2019, 14: 492-506.

54. Şenyuva E. Nurses continuing education with the approach of distance education. *International Journal of Social Sciences & Interdisciplinary Research*, 2012, 1: 47-56.
55. Şenyuva E, Çalışkan F. Lifelong learning perception metaphoric of nurses. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 2014, 152: 372-378.
56. Dikmen Y, Denat Y, Filiz NY, Başaran H. Hemşirelik öğrencilerinde yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Journal of Human Rhythm*, 2016, 2: 39-45.
57. Seligman MEP, Csikszentmihalyi M. Positive Psychology: An Introduction. *İçinde: Flow and the Foundations of Positive Psychology: The Collected Works of Mihaly Csikszentmihalyi*, Dordrecht, Springer Netherlands, 2014: 279-298.
58. Uslu NB. Farabi ve Aristoteles'te mutluluk ahlâkı. *Kırıkkale Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2018, 8: 469-480.
59. Myers DG, Diener E. Who is happy? *Psychological science*, 1995, 6: 10-19.
60. Doğan T, Sapmaz F, Çötök NA. Öz-eleştiri ve mutluluk. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2013, 21: 391-400.
61. Türk Dil Kurumu Sözlükleri. Mutluluk Nedir? <https://sozluk.gov.tr/>. 01 Şubat 2021.
62. Akduman G. Çalışan mutluluğu dersinin öznel iyilik algısı ile işe ilişkin duyuşsal iyilik algısına etkisi: Lisansüstü öğrenciler üzerinde ilişkisel-nedensel bir tarama çalışması. *Journal of Organizational Behavior Review*, 2020, 2: 90-114.
63. Diener E. Subjective well-being: The science of happiness and a proposal for a national index. *American psychologist*, 2000, 55: 34.
64. Lyubomirsky S, Lepper HS. A measure of subjective happiness: Preliminary reliability and construct validation. *Social Indicators Research*, 1999, 46: 137-155.

65. Lawrence EM, Rogers RG, Zajacova A, Wadsworth T. Marital happiness, marital status, health, and longevity. *Journal of Happiness Studies*, 2019, 20: 1539-1561.
66. Odabaşı Ş. Üniversite öğrencilerinin online oyun bağımlılığı düzeylerinin öznel mutluluk düzeylerine ilişkisi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü/ Eğitimde Psikolojik Hizmetler Anabilim Dalı/ Psikolojik Danışma Ve Rehberlik Bilim Dalı. Yüksek lisans tezi, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2016.
67. Baş Z, Baş A, Kalafat A, Dilmaç B. Ergenlerde duygusal zekâ, mutluluk korkusu ve mizah tarzları arasındaki yordayıcı ilişkinin incelenmesi. *OPUS Uluslararası Toplum Araştırmaları Dergisi*, 2021, 17: 154-173.
68. Ekşioğlu S, Tarhan S, Gündüz HÇ. Yaşam boyu öğrenme eğilimleri ile özyetkinlik beklentisi ve kişilik özellikleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2017, 25: 1925-1940.
69. Kraiss JT, Peter M, Moskowitz JT, Bohlmeijer ET. The relationship between emotion regulation and well-being in patients with mental disorders: A meta-analysis. *Comprehensive psychiatry*, 2020, 102: 152189.
70. Yavuz Ç, Gazioğlu AEİ. Rehberlik ve psikolojik danışmanlık öğrencilerinde öznel iyi olma hali, psikiyatrik belirtiler ve bazı kişilik özellikleri: Karşılaştırmalı bir çalışma. *Dokuz Eylül Üniversitesi Buca Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2008: 107-114.
71. Diener E, Ryan K. Subjective well-being: A general overview. *South African journal of psychology*, 2009, 39: 391-406.
72. Çirkin Z, Göksel T. Mutluluk ve gelir. *Ankara Üniversitesi SBF Dergisi*, 2016, 71: 375-400.
73. Kangal A. Mutluluk üzerine kavramsal bir değerlendirme ve Türk hanehalkı için bazı sonuçlar. *Elektronik Sosyal Bilimler Dergisi*, 2013, 12: 214-233.

74. Nielsen M. Din ve mutluluk. *Bilimname*, 2017, 2017: 141-144.
75. Uzunbacak HH, Akçakanat T, Erhan T. Meslek aşkı ve mutluluk ilişkisi: İşin anlamının rolü. *Avrasya Uluslararası Araştırmalar Dergisi*, 2019, 7: 294-317.
76. Stack S, Eshleman JR. Marital status and happiness: A 17-nation study. *Journal of Marriage and the Family*, 1998: 527-536.
77. Tan SJ, Tambyah SK, Kau AK. The influence of value orientations and demographics on quality of life perceptions: Evidence from a national survey of Singaporeans. *Social Indicators Research*, 2006, 78: 33-59.
78. Akgündüz Y, Bardakoğlu Ö. Subjective well-being levels of vocational high school students. *Cumhuriyet Uluslararası Eğitim Dergisi*, 2012, 1: 101-106.
79. Gündoğdu R, Yavuzer Y. Eğitim fakültesi öğrencilerinin öznel iyi oluş ve psikolojik ihtiyaçlarının demografik değişkenlere göre incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2012, 23: 115 - 131.
80. Cenkseven F, Akbaş T. Üniversite öğrencilerinde öznel ve psikolojik iyi olmanın yordayıcılarının incelenmesi. *Türk Psikolojik Danışma ve Rehberlik Dergisi*, 2007, 3: 43-65.
81. Kasapoğlu F, Ali K. Öznel iyi oluşun cinsiyet açısından incelenmesi: Bir meta-analiz çalışması. *Mersin Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2016, 12: 770-782.
82. R. Layard. Happiness: Lessons from a New Science. London: Penguin Books 2005. 310 pp. ISBN 0 1410 1690 6. £8.99. *Counselling and Psychotherapy Research*, 2006, 6: 302-303.
83. Benzo RP, Kirsch JL, Nelson C. Compassion, mindfulness, and the happiness of healthcare workers. *Explore*, 2017, 13: 201-206.

84. Doğan T, Sapmaz F. Oxford mutluluk ölçeği Türkçe formunun psikometrik özelliklerinin üniversite öğrencilerinde incelenmesi. *Düşünen Adam Psikiyatri ve Nörolojik Bilimler Dergisi*, 2012, 25: 297-304.
85. Coşkun Y, Demirel M. Üniversite öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri (University students' attitudes toward lifelong learning). *Hacettepe Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2012, 42: 108-120.
86. Tabachnick BG, Fidell LS. Using Multivariate Statistics. 2019.
87. Güçlü S, Bostan N, Tabak RS. Dumlupınar Üniversitesi Hemşirelik Bölümü son sınıf öğrencilerinin yaşam boyu öğrenme davranışlarının belirlenmesi. 2013.
88. Buheji M, Buhaid N. Nursing human factor during COVID-19 pandemic. *International Journal of Nursing*, 2020, 10: 12-24.
89. Kara AM. Covid 19 pandemisi ve psikolojik etkileri. *Turkey Health Literacy Journal*, 2021, 2: 35-39.
90. Buheji M, Buhaid N. Capturing Accumulated Knowledge and Learning of COVID-19 Pandemic from Front-Line Nurse. *Human Resource Management Research*, 2020, 10: 27-32.
91. Oates J, Jones J, Drey N. Subjective well-being of mental health nurses in the United Kingdom: Results of an online survey. *International Journal of Mental Health Nursing*, 2017, 26: 391-401.
92. Liu H, Zhang X, Chang R, Wang W. A research regarding the relationship among intensive care nurses' self-esteem, job satisfaction and subjective well-being. *International Journal of Nursing Sciences*, 2017, 4: 291-295.
93. Takeda S, Nakayama S, Uddin MS, Hiramoto A, Inoue M. Correlation Between Subjective Happiness and Pleasant Activities at Workplace in Nursing Staff for Older Individuals in Japan. *Community mental health journal*, 2020, 56: 776-783.

94. Terzioğlu ZA, Çakır SG. Üniversite öğrencilerinde öznel iyi oluş ve stres belirtilerinin yordayıcılarının incelenmesi. *Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Eğitim Fakültesi Dergisi*, 2020, 55: 206-225.
95. Akın A, Akın Ü. Friendship Quality and Subjective Happiness: The Mediator Role of Subjective Vitality. *Education & Science/Eğitim ve Bilim*, 2015, 40.
96. Reisoğlu S. Üniversite Öğrencilerinin Öznel İyi Oluşlarını Yordamada Beş Faktör Kişilik Özellikleri, Mizah Tarzları ve Duygusal Zekânın Rolü. *Journal of History Culture and Art Research*, 2017, 6: 888-912.
97. Lyubomirsky S, Tucker KL. Implications of individual differences in subjective happiness for perceiving, interpreting, and thinking about life events. *Motivation and emotion*, 1998, 22: 155-186.
98. Seidnitz L, Wyer Jr RS, Diener E. Cognitive correlates of subjective well-being: The processing of valenced life events by happy and unhappy persons. *Journal of Research in Personality*, 1997, 31: 240-256.
99. Aughterson H, McKinlay AR, Fancourt D, Burton A. Psychosocial impact on frontline health and social care professionals in the UK during the COVID-19 pandemic: a qualitative interview study. *BMJ open*, 2021, 11: e047353.
100. Çankaya M. COVID-19 pandemisi ve sağlık çalışanlarının iyilik hali değişimi. *Atlas International Congress On Social Sciences 7*, 2020: 446-460.
101. Khodabakhsh S, Ahmadi S. The relationship between subjective happiness and social media usage during the COVID-19 pandemic: The moderating role of resilience. *Aloma: revista de psicologia, ciències de l'educació i de l'esport Blanquerna*, 2020, 38: 105-112.

102. Çetinkaya B, Gülaçtı F, Çiftçi Z, Kağan M. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin ve mesleki doyumlarının çeşitli değişkenler açısından incelenmesi. *Trakya Eğitim Dergisi*, 2019, 9: 809-823.
103. Ayaz C, Ünal F. Öğretmenlerin Yaşam Boyu Öğrenme Eğilimlerinin Bazı Değişkenler Açısından İncelenmesi. *Journal of International Social Research*, 2016, 9.
104. Kılıç N, Taşpınar M. Halk eğitimi merkezi öğretmenlerinin yaşam boyu öğrenme eğilimleri. *Eğitim ve Öğretim Araştırmaları Dergisi. Journal of Research in Education and Teaching*, 2017, 6: 14-25.
105. Kaya HE. *Yaşam boyu yetişkin eğitimi*. Baskı. Ankara, Nobel Yayın Dağıtım, 2016.
106. Kılavuz F, Aydın AK. Hemşirelik öğrencilerinin bireysel girişimcilik algıları ve yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Hacettepe Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Dergisi*, 2020, 7: 240-248.
107. Çam E, Üstün A. Öğretmenlerin mesleki tutumları ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişki. *Hitit Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, 2016, 9: 459-475.
108. Yaman F, Yazar T. Öğretmenlerin yaşam boyu öğrenme eğilimlerinin incelenmesi (Diyarbakır ili örneği). *Kastamonu Eğitim Dergisi*, 2015, 23: 1553-1566.
109. Özengi M, Şahan G. Halk Eğitimi Merkezlerinin Kursiyer Görüşlerine Göre Durum Değerlendirilmesi: Amasra Örneği. *Uşak Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, 2017, 10: 345-361.
110. Chen H-L, Lee P-F, Chang Y-C, Hsu F-S, Tseng C-Y, Hsieh X-Y, Ho C-C. The association between physical fitness performance and subjective happiness among

- Taiwanese adults. *International Journal of Environmental Research and Public Health*, 2020, 17: 3774.
111. Öztaş İ. Farklı kurumlarda çalışan memurların serbest zaman doyum ve mutluluk düzeylerinin belirlenmesi (Kırıkkale ili örneği). Sosyal Bilimler Enstitüsü, Beden Eğitimi ve Spor Anabilim Dalı. Yüksek Lisans, Ağrı: Ağrı İbrahim Çeçen Üniversitesi, 2018.
112. Tümkaya S. Humor styles and socio-demographic variables as predictor of subjective well-being of turkish university students. *Eğitim ve Bilim*, 2011, 36: 158.
113. Milić J, Škrlec I, Milić Vranješ I, Podgornjak M, Heffer M. High levels of depression and anxiety among Croatian medical and nursing students and the correlation between subjective happiness and personality traits. *International Review of Psychiatry*, 2019, 31: 653-660.
114. Qu H-Y, Wang C-M. Study on the relationships between nurses' job burnout and subjective well-being. *Chinese Nursing Research*, 2015, 2: 61-66.
115. Doğan T, Çötök NA. Oxford mutluluk ölçeği kısa formunun Türkçe uyarlaması: Geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Turkish Psychological Counseling and Guidance Journal*, 2016, 4: 165-172.
116. Batik MV, Bingöl TY, Kodaz AF, Hosoglu R. Forgiveness and Subjective Happiness of University Students. *International Journal of Higher Education*, 2017, 6: 149-162.
117. Zager Kocjan G, Jose PE, Sočan G, Avsec A. Measurement Invariance of the Subjective Happiness Scale Across Countries, Gender, Age, and Time. *Sage Journal*, 2021: 1-16.

118. Diener E, Oishi S, Lucas RE. Personality, culture, and subjective well-being: Emotional and cognitive evaluations of life. *Annual review of psychology*, 2003, 54: 403-425.
119. Dogan T, Totan T. Psychometric properties of Turkish version of the Subjective Happiness Scale. *The Journal of Happiness & Well-Being*, 2013, 1: 21-28.
120. Kurnaz M. İlk yetişkinlerde dini yönelim-mutluluk ilişkisi. Sosyal Bilimler Enstitüsü. Süleyman Demirel Üniversitesi 2015.
121. Cavazos Vela J, Castro V, Cavazos L, Cavazos M, Gonzalez SL. Understanding Latina/o students' meaning in life, spirituality, and subjective happiness. *Journal of Hispanic Higher Education*, 2015, 14: 171-184.
122. Vera-Villaruel P, Celis-Atenas K, Pavez P, Lillo S, Bello F, Díaz N, López W. Money, age and happiness: association of subjective wellbeing with socio-demographic variables. *Revista latinoamericana de Psicología*, 2012, 44: 155-163.
123. Kim O-N, Oh N-R, Seo S-Y. Comparison of Nurse Teachers and General Teachers and Nurses Happy Planet Index. *Medico Legal Update*, 2020, 20: 2047-2052.
124. Tatlıoğlu K. Üniversite Öğrencilerinin Aylık Gelir ve Harcama Düzeyi İle Psikolojik İyi Oluşları Arasındaki İlişkinin İncelenmesi (Bingöl Üniversitesi Örneği). *Electronic Journal of Social Sciences*, 2015, 14.
125. Topuz C. Üniversite öğrencilerinde özgeciliğin öznel iyi oluş ve psikolojik iyi oluş ile ilişkisinin incelenmesi. *Yayınlanmamış yüksek lisans tezi, Fatih Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul*, 2013.
126. Diener E, Suh EM, Lucas RE, Smith HL. Subjective well-being: Three decades of progress. *Psychological bulletin*, 1999, 125: 276.

127. Bayülgen MY, Bayülgen A, Yeşil FH, Türkseven HA. COVID-19 pandemisi sürecinde çalışan hemşirelerin anksiyete ve umutsuzluk Düzeylerinin Belirlenmesi. *Sağlık Bilimleri Üniversitesi Hemşirelik Dergisi*, 3: 1-6.
128. Polat Ö, Coşkun Flz. COVID-19 Salgınında sağlık çalışanlarının kişisel koruyucu ekipman kullanımları ile depresyon, anksiyete, stres düzeyleri arasındaki ilişkinin belirlenmesi. *Batı Karadeniz Tıp Dergisi*, 2020, 4: 51-58.
129. Kıraner E, Terzi B. Covid-19 pandemi sürecinde yoğun bakım hemşireliği. *Yoğun Bakım Hemşireliği Dergisi*, 2020, 24: 83-88.
130. Bayram G. Ortaokul öğrencilerinin okul yaşam kalitesi algısı ile yaşam boyu öğrenme eğilimleri arasındaki ilişkinin incelenmesi. Eğitim Bilimleri Enstitüsü/Eğitim Bilimleri Anabilim Dalı Yüksek Lisans, Sakarya: Sakarya Üniversitesi, 2019.

EKLER

EK-1. ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler
Adı Soyadı: Doğum tarihi: Doğum Yeri: Medeni Hali: Uyruğu: Adres: Tel: Faks: E-mail:
Eğitim
Lise: Lisans: Yüksek lisans: Doktora: -
Yabancı Dil Bilgisi
İngilizce: Almanca: - Rusça: -
Üye Olunan Mesleki Kuruluşlar
İlgi Alanları ve Hobiler

EK-2. ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU

SAĞLIK BİLİMLERİ ENSTİTÜSÜ Graduate School of Health Sciences		
ETİK BİLDİRİM VE İNTİHAL BEYAN FORMU¹		
Öğrencinin Adı ve Soyadı	Tuğçe KABAK	
Öğrencinin Numarası	18022102009	
Ana Bilim Dalı	Hemşirelik Esasları	
Öğrencinin Kayıtlı Olduğu Program Türü	Yüksek Lisans	
Yukarıda bilgileri verilen tezin intihal tespit yazılımıyla (Turnitin) yapılan tarama sonucunda elde edilen benzerlik oranları aşağıdaki gibidir. Beyan edilen bilgilerin doğru olduğunu, aksi hâlde doğacak hukuki sorumlulukları kabul ve beyan ederiz.		
Bölümler	Benzerlik Oranı	Maksimum Benzerlik Oranları
I. Giriş	%0	% 15
II. Genel Bilgiler	%10	% 35
III. Materyal ve Metod	%12	% 35
IV. Bulgular	%11	% 15
V. Tartışma	%4	% 20
<i>Not: Yedi kelimeye kadar benzerlikler ile Başlık, Kaynakça, İçindekiler, Teşekkür, Dizin ve Ekler kısımları tarama dışı bırakılabilir. Yukarıdaki azami benzerlik oranları yanında tek bir kaynaktan olan benzerlik oranlarının %5'den büyük olmaması gerekir.</i>		
Tez Yazarı (Öğrenci)		Tez Danışmanı
¹ Bu form bilgisayar ortamında doldurulmalı, çıktısı imzalanıp Tez Savunması Jüri Öneri Formu'yla birlikte Ana Bilim Dalı Başkanlığı aracılığıyla ÜBYS üzerinden Enstitüye iletilmelidir		

EK-3. ETİK KURUL ONAY FORMU

ATATÜRK ÜNİVERSİTESİ
HEMŞİRELİK FAKÜLTESİ ETİK KURUL RAPORU

Sayı:2020-4/2

Tarih: 05.06.2020

Atatürk Üniversitesi Hemşirelik Fakültesi Etik Kurulu Afife YURTTAŞ, Tuğçe KABAK isimli araştırmacılar tarafından yapılması planlanan “Hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme ve Öznel Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki” başlıklı araştırmayı etik açıdan uygun bulmuştur.

EK-4. KURUM İZNİ

AĞRI İL SAĞLIK MÜDÜRLÜĞÜ KOMİSYON TOPLANTI TUTANAĞI

TOPLANTININ TARİHİ : 02.11.2020

SAYISI : 14

Müdürlüğümüzün Bilimsel Araştırma İzin Komisyonu, 02.11.2020 günü saat 10.00'da toplantı salonunda toplanarak aşağıdaki kararlar alınmıştır.

Sayı	Tez/Proje/Makale Konu	Karar
1.	Hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme ve Öznel Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki(The Relationship Between Lifelong Learning And Subjective Happiness Levels of Nurses. <u>Danışman:</u> <u>Doç.Dr.Afife YURTTAŞ</u> <u>Araştırmayı Yapan Kişi:</u> Ağrı Eğitim ve Araştırma Hastanesi:Hemşire Tuğçe KABAĞ	Onaylandı.

Oy birliği ile karar verildi.

EK-5. ÖLÇEK KULLANIM İZİNLERİ

Yelkin Diker Coşkun <

Alıcı: ben ▾

Merhaba, ölçek uygulama formu ektedir. İyi çalışmalar dilerim.

7 Mar 2020 Cmt, 14:25 tarihinde şunu yazdı:

Yelkin Diker Coşkun. Assoc. Professor
Department of Educational Sciences
Faculty of Education
Yeditepe University
Kayisdagi, Istanbul
Turkey
Tel.: +90 216 5780000
Fax: +90 216 578 06 60

Kimden: tayfun dogan

Kime: Arş. Gör. Tuğçe KABAK

Merhaba,
Ölçeği web sitemden indirerek kullanabilirsiniz.
Kolay gelsin.

Tayfun Doğan
www.tayfundogan.net

Doç. Dr. Tayfun Doğan

İnsan ve Toplum Bilimleri Fakültesi | Psikoloji | Öğretim Üyesi

tayfun.dogan@uskudar.edu.tr

EK-6. TANITICI BİLGİ FORMU

1. Yaşınız:
2. Cinsiyet:
3. Medeni Durumunuz: () Evli ()Bekar
4. Eğitim Durumunuz: () Lise ()Lisans ()Yüksek lisans
5. Hemşire olarak çalışma pozisyonunuz: () Başhemşire () Sorumlu Hemşire
() Klinik Hemşiresi ()Diğer
6. Şu anda çalıştığınız klinik: () Dahili Birim () Poliklinik () Cerrahi Birim
() Riskli Birimler(Yoğun Bakım, Acil, Ameliyathane, Diyaliz) () Diğer.....
7. Hastanede çalışma statünüz: () Kadrolu () Sözleşmeli
8. Hemşire olarak çalışma süreniz nedir?yıl/.....ay
9. Bu klinikteki çalışma süreniz nedir?yıl/.....ay
10. Haftalık toplam çalışma saatiniz nedir?.....saat
11. Aylık geliriniz ne kadar?
() Gelir Gidere Eşit () Gelir Giderden Fazla () Gelir Giderden Az
12. İlgilendiğiniz sanatsal ve bilimsel hobileriniz var mı? Var ise neler olduğunu belirtiniz.
()Yok ()Var
13. Kişiliğinizi nasıl tanımlarsınız?
() Dışa Dönüklük () Yumuşak Başlılık () Sorumluluk
()Duygusal Dengesizlik ()Deneyime Açıklık

EK-7. YAŞAM BOYU ÖĞRENME EĞİLİM ÖLÇEĞİ(YBÖEÖ)

Sıra no	Lütfen aşağıdaki ifadeleri dikkatle okuyup size ne derece uyduğunu işaretleyiniz.	Çok uyuyor	Kısmen uyuyor	Çok az uyuyor	Çok az uymuyor	Kısmen uymuyor	Hiç uymuyor
1)	Kendimi geliştirmek için farklı alanlarda yeni bilgi ve beceriler geliştirmek tam bana göredir						
2)	Kişisel gelişimimi sağlayacağıma inanırsam her türlü bilgiyi kolaylıkla öğrenebilirim.						
3)	Hayattaki öncelikli hedeflerimden birisi de sürekli yeni bilgi ve beceriler kazanarak kişisel gelişimimi arttırmaktır.						
4)	Yeterli maddi olanaklara sahip olsam da, kişisel gelişimim için yeni bilgi ve beceriler kazanmaya devam ederim.						
5)	Sürekli yeni şeyler öğrenmek benim için bir tutkudur.						
6)	Yeni bilgi ve beceriler öğrenme konusunda arkadaşlarıma göre daha istekliyim.						
7)	Zamanımın büyük bir kısmını öğrenmek amacıyla araştırma yapmaya harcamak hoşuma gider.						
8)	Programım yoğun olsa bile, kendi kendime yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için fırsat yaratırım.						
9)	Yeni bilgi ve beceriler öğrenebilmek için özel harcamalarımın pay ayırıyorum.						
10)	Herhangi bir zorunluluk olmadan yeni bilgi ve beceriler kazanmak için kendiliğimden çabalarım.						
11)	Öncelikli hedeflerimi gerçekleştirirken bunlarla ilgili olmayan yeni bilgi ve beceriler de kazanmaya çalışırım.						
12)	Öğrendiğim konu zor ve karmaşık olsa da onu en iyi biçimde öğrenmek için çabalarım.						
13)	Mesleğimle ilgili olmayan konularda yeni bilgi ve beceriler kazanmanın bana yararı olacağına inanmam.						
14)	Sadece kişisel gelişimimi sağlamak için sürekli yeni bilgi ve beceriler kazanmak bana anlamsız gelir.						
15)	Çevremdekilerin öğrenme sürecime yapacakları katkıları önemsemem.						

16)	Zorunlu hâller dışında mesleğimle ilgili bilgi kaynaklarını kullanmam.						
17)	Mesleğimle ilgili yeni karşılaştığım bir bilgi veya beceriyi öğrenmekte zorlanacağımı düşünüyorum.						
18)	Öğrendiklerimle ilgili olarak kendi kendimi değerlendirmem yeni konuları öğrenmeme engel olur.						
19)	Zorunlu değilsem (sınav, proje vb. için) zamanımı araştırma yaparak kaybetmek istemem.						
20)	Kişisel gelişimim için harcayacağım zamanı sevdiklerimle birlikte geçirmeyi tercih ederim.						
21)	Öğrendiğim konudan sorumlu değilsem (seminer vs. varsa) eksikliklerimi tamamlamak için çaba harcamayı gerekli görmem.						
22)	Zorunlu olmadıkça sadece yeni şeyler öğreneceğim diye kurs ve seminlere katılmanın bana zaman kaybettireceğini düşünürüm.						
23)	Sadece merak ediyorum diye bir konuyu öğrenmek için vakit ayırmam.						
24)	Kütüphanelerin sıkıcı yerler olduğunu düşünürüm.						
25)	Zorunlu hâller dışında yeni şeyler öğrenmek için çaba harcamak yerine, hobilerimle ilgilenmeyi tercih ederim.						
26)	Eğer beni maddi olarak sıkıntıya düşürecekse yeni bilgi ve beceriler öğrenmek için çaba harcamak istemem.						
27)	Sürekli yeni bilgi ve beceriler öğrenmek zorunda hissetmek beni rahatsız eder.						

EK-8. OXFORD MUTLULUK ÖLÇEĞİ (ÖZNEL İYİLİK ALGISI ÖLÇEĞİ)

Oxford Mutluluk Ölçeği (Öznel İyilik Algısı Ölçeği) Lütfen aşağıdaki ifadeleri dikkatle okuyup siz uygun olan seçeneği işaretleyiniz	Kesinlikle Katılmıyorum	Katılmıyorum	Kararsızım	Katılıyorum	Kesinlikle Katılıyorum
1) Kendimden hoşnut değilim.	1	2	3	4	5
2) Diğer insanlara karşı oldukça ilgiliyim.	1	2	3	4	5
3) Hayatın oldukça ödüllendirici olduğunu düşünüyorum.	1	2	3	4	5
4) Neredeyse herkese karşı oldukça sıcak duygularbesliyorum.	1	2	3	4	5
5) Geleceğim hakkında pek iyimser değilim.	1	2	3	4	5
6) Pek çok şeyi eğlenceli buluyorum.	1	2	3	4	5
7) Yaptığım işlere karşı ilgili ve kendini adayan birisiyim.	1	2	3	4	5
8) Hayat güzeldir.	1	2	3	4	5
9) Dünyanın iyi biryer olduğunu düşünmüyorum.	1	2	3	4	5
10) Çok gülen birisiyim.	1	2	3	4	5
11) Hayatımdaki her şeyden oldukça memnunum.	1	2	3	4	5
12) Çekici birisi olduğumu düşünmüyorum.	1	2	3	4	5
13) Yaptıklarım ile yapmak istediklerim arasında büyük fark var.	1	2	3	4	5
14) Çok mutluyum.	1	2	3	4	5
15) Çevremdeki güzellikleri fark ederim.	1	2	3	4	5
16) Diğer insanlar üzerinde daima neşeli bir etki bırakırım.	1	2	3	4	5
17) Y yapmak istediğim herşeye zaman bulabilirim.	1	2	3	4	5

18) Yaşamımın kontrolü elimde değilmiş gibi hissediyorum.	1	2	3	4	5
19) Kendimi herhangi bir konuda sorumluluk alabilecek güçte hissediyorum.	1	2	3	4	5
20) Zihinsel olarak kendimi tamamen dinç hissediyorum.	1	2	3	4	5
21) Genellikle neşeli ve sevinçliyim.	1	2	3	4	5
22) Herhangi bir konuda karar vermekte zorlanırım.	1	2	3	4	5
23) Yaşamımın belirli bir amacı ve anlamı yok.	1	2	3	4	5
24) Kendimi oldukça enerjik hissediyorum.	1	2	3	4	5
25) Genellikle olaylar üzerinde olumlu bir etkim vardır.	1	2	3	4	5
26) Diğer insanlarla bitlikte olmaktan keyif almıyorum.	1	2	3	4	5
27) Kendimi çok sağlıklı hissetmiyorum.	1	2	3	4	5
28) Geçmişimle ilgili pek mutlu anılara sahip değilim.	1	2	3	4	5

EK-9. GÖNÜLLÜLERİN BİLGİLENDİRİLMİŞ OLUR FORMU

Saygıdeğer Meslektaşım;

Çağın getirdiği yeniliklerin gereksinimi ile değişen toplum artık, kendini geliştiren ve yaşam boyu öğrenme becerilerine sahip bireylere gereksinim duymaktadır. Yaşam boyu öğrenme; eğitim ve öğrenme aktivitelerini, bireylerin yaşamlarının belli bir döneminde gerçekleştirmek yerine öğrenmeyi, her yerde ve her zaman mümkün kılan dinamik bir süreçtir. İnsanlığın başlangıcından itibaren mutluluk arzulanan bir duygudur. Öznel mutluluk; olumlu-olumsuz duygulanım arasında bir denge ve genel bir yaşam doyumu olarak ele alınan öznel mutluluk, bir psikolojik iyi olma, neşe ve huzur durumudur. 21. yüzyılın en temel özelliklerinden biri değişim, temel değeri ise, bilgi olmaktadır. Ayrıca bilgi mesleki bir güçtür. Bundan dolayı meslek üyelerinin öğrenmeyi öğrenme becerilerini kazanması, öğrenmeyi yaşamının bir kesiti değil, yaşam boyu süren bir süreç olarak görmesi gerekmektedir. Profesyonel kimliğin gelişmesinde yaşam boyu öğrenme ve yaşam boyu gelişmenin önemli olduğunu vurgulayan ve buna inanan mesleklerden biri de hemşireliktir.

Bu amaçla **“Hemşirelerin Yaşam Boyu Öğrenme ve Öznel Mutluluk Düzeyleri Arasındaki İlişki”** isimli bu araştırmayı yapmayı planladık. Çalışmaya katılım gönüllülük esasına dayalıdır. Araştırmaya katılma kararınızdan önce araştırma hakkında bu bilgileri okuyup anladıktan sonra araştırmaya katılmak isterseniz formu imzalayınız. Bu çalışmaya katılmanız için sizden herhangi bir ücret istenmeyecek, çalışmaya katıldığınız için size ek bir ödeme de yapılmayacaktır. Bu araştırmada sizden sadece sorulan sorulara yanıt vermenizi isteyeceğiz. Bu anket hastanede uygun olduğunuz ve hastane yönetiminin de izin verdiği bir zamanda 15-20 dakikalık bir süre içinde uygulanacaktır. Sorularınız ve destek gereksiniminizde araştırmacı sizlere yardımcı olacaktır. Vereceğiniz bilgiler, bilimsel çalışmada kullanılacak olup gizli

kalacaktır. Çalışmaya katılmama ya da kabul ettikten sonra vazgeçme hakkına sahiptir.

İlginiz ve yardımınız için teşekkür ederim.

Yukarıda gönüllüye araştırmadan önce verilmesi gereken metni okudum. Bunlar hakkında bana yazılı ve sözlü açıklamalar yapıldı. Bu koşullarla söz konusu araştırmaya kendi rızamla, hiçbir baskı ve zorlama olmaksızın katılmayı kabul ediyorum.

Çalışmaya katılmayı kabul ediyorum

☐

Adı Soyadı:

İmza:

Araştırmacının Adı Soyadı: Tuğçe KABAK

İmza: